[illegible] Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 31)

[illegible] ese în fiă-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 173.—Anulŭ LIV. **Braşovŭ, Duminecă 4 (16) Augustŭ.** **1891.**

Braşovŭ, 3 Augustŭ v.

Cu numĕrulŭ de faţă încheiămŭ revista esamenelorŭ nóstre dela sate.

Amŭ deschisŭ cu bucuriă colónele fóiei nóstre raporturilorŭ asupra acestorŭ esamene şi le vomŭ deschide cu plăcere şi în viitorŭ, pentru-că suntemŭ adêncŭ pĕtrunşĭ de convingerea, că nu avemŭ astăḍĭ o causă mai importantă şi mai de viéţă, ca causa nóstră scolară, şi ţinemŭ multŭ la aceea, ca sĕ constatămŭ starea şi progresulŭ, în care ne aflămŭ pe acestŭ tĕrêmŭ.

Constatările, ce le-amŭ făcutŭ până acum în privinţa acésta, ne umple inima de bucuriă, pentru-că în mânia tuturorŭ greutăţilorŭ, ce ni-se punŭ în cale din partea adversarilorŭ culturei nóstre naţionale, vedemŭ din anŭ în anŭ manifestându-se în poporulŭ nostru unŭ interesŭ totŭ mai viu faţă cu şcóla.

O scurtă privire asupra stărei învĕţĕmêntului nostru poporalŭ de astăḍĭ în asĕmĕnare cu trecutulŭ ne este de ajunsŭ pentru a ne convinge de înaintarea, ce amŭ făcut'o pe acestŭ tĕrêmŭ, cu tóte pedecile, ce ni-se punŭ şi pe lângă tóte lipsurile nóstre materiale, — înaintare, care nu póte decâtŭ sĕ ne întăréscă şi mai multŭ credinţa în puterea de viéţă şi în trăinicia poporului nostru.

Revista asupra resultatelorŭ dobêndite la esamenele din acestŭ anŭ ne-au convinsŭ, că poporulŭ nostru scie sĕ preţuéscă destulŭ de bine folósele şcólei şi nicĭ nu se retrage dela jertfele, ce 'i se cerŭ pentru susţinerea ei; decă cu tóte acestea în multe locurĭ învĕţĕmêntulŭ încă stă rĕu, după a nóstră părere, fără îndoiélă vina o pórtă aprópe esclusivŭ numai conducĕtorii nemijlociţĭ ai şcólei.

Nu trebue sĕ ceremŭ dela poporŭ numai jertfe, ci mai întâiu noi înşi-ne trebue sĕ aducemŭ jertfe pentru elŭ, sĕ-i dămŭ doveḍĭ despre bunăvoinţa nóstră şi prin fapte sĕ-lŭ convingemŭ despre iubirea desinteresată faţă cu elŭ şi faţă cu causele lui şi atuncĭ potŭ sĕ fiă siguri preoţii şi învĕţătorii noştri, că sprijinulŭ poporului îlŭ vorŭ ave, de s'ar pune chiar toţĭ solgăbirĕii în contra lorŭ.

De adevĕrulŭ acesta, precum cu bucuriă amŭ vĕḍutŭ, suntŭ pĕtrunşĭ adêncŭ mulţĭ dintre învĕţătorii noştri, carĭ în mânia tuturorŭ greutăţilorŭ şi neajunsurilorŭ, cu carĭ au avutŭ a se lupta, au mersŭ mereu înainte, şi-au împlinitŭ datoria în modulŭ celŭ mai conscienţiosŭ şi au arĕtatŭ progrese, prin carĭ au mişcatŭ inima poporului şi au storsŭ recunoscinţa orĭ cărui Românŭ iubitorŭ de neamulŭ sĕu.

Faţă cu asemenĭ învĕţătorĭ bravĭ, nicĭ-odată nu vomŭ puté sta în reservă, şi de ni-s'ar face orĭ câte imputărĭ din partea unora, orĭ a altora, noi vomŭ fi tot-déuna gata a arĕta şi a recunósce în publicŭ vrednicia lorŭ, tocmai aşa, precum nu vomŭ întârḍia de-a critica în publicŭ pe cei inconscii şi defectuoşĭ.

Acésta o considerămŭ ca o datorinţă a nóstră publicistică, pe care până acum ni-amŭ împlinit'o, pe câtŭ s'a pututŭ, mai numai cu ajutorulŭ corespondenţilorŭ noştri de prin provinciă. Décă însĕ, precum amŭ observatŭ, unii, orĭ alţii dintre conducĕtorii şcólelorŭ nóstre ar dori, ca acéstă datorinţă sĕ o vadă în viitorŭ împlinită într'unŭ modŭ mai mulţămitorŭ şi mai desĕvîrşitŭ, atuncĭ nu-şĭ pregete a-şĭ da şi din a lorŭ parte concursulŭ datoritŭ, căcĭ pe ei îi privesce în prima liniă şi a lorŭ este mai multŭ, ca a tuturorŭ, obligaţiunea de a contribui la încuragiarea mersului învĕţĕmêntului nostru poporalŭ.

Amŭ observatŭ şi cu asta ocasiune, că cei mai cu influinţă factorĭ ai învĕţĕmêntului nostru poporalŭ suntŭ, pe lângă preoţĭ şi învĕţătorĭ, protopopii noştri. In cercurile de activitate ale protopopilorŭ zeloşĭ şi devotaţĭ pentru cultura poporului românŭ, învĕţĕmêntulŭ face pe ḍi ce merge progrese mai marĭ.

La aceştĭ factorĭ puternicĭ ai învĕţĕmêntului nostru poporalŭ, la protopopii, preoţii, şi învĕţătorii noştri, apelămŭ şi de astă-dată în prima liniă şi le ḍicemŭ, sĕ-şĭ aducă aminte de marea lorŭ chiămare şi de responsabilitatea, ce o au înaintea naţiunei şi a lui Dumneḍeu; sĕ vegheze ne'ncetatŭ şi cu trezviă asupra şcólelorŭ de sub conducerea lorŭ, sĕ veghieze asupra zelului şi spiritului în care se face într'ênsele învĕţĕmêntulŭ, căcĭ dela buna şi sĕnĕtósa direcţiune şi dela progresulŭ acestui învĕţĕmêntŭ atêrnă cultura şi viitorulŭ poporului românŭ.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) Augustŭ.

In dieta unguréscă érăşĭ au începutŭ turburările. Nascere la aceste turburărĭ a dat'o de astădată **afacerea Ugron-Uselac**, asupra căreia comisiunea de imunitate şĭ-a esprimatŭ verdictulŭ sĕu, dér şi-l'a esprimatŭ nu precum a doritŭ Ugron, ci precum a doritŭ ministrulŭ de honveḍĭ Fejervary. Comisia a declaratŭ adecă, că căpitanulŭ Uselac, când a provocatŭ la duelŭ pe Ugron pentru vorbirea, ce a ţinut'o acesta în dietă, n'a vĕtĕmatŭ nicĭ unŭ dreptŭ de imunitate şi prin urmare afacerea acésta nicĭ nu se ţine de comisia de imunitate. Ugron, prin urmare, va trebui însu-şĭ sĕ se răfuéscă cu căpitanulŭ Uselac şi sĕ priméscă duelulŭ.

Satisfacţia, ce s'a datŭ oficerilorŭ croaţĭ prin acéstă hotărîre a comisiei de imunitate, a produsŭ multă amărăciune şi nemulţămire mai alesŭ în sînulŭ deputaţilorŭ din stânga şi stânga estremă, carĭ Joia trecută, când comisia de imunitate a presentatŭ dietei raportulŭ sĕu asupra acestei cestiunĭ, provocară o discuţiă fórte vehementă, care se vede tréba că érăşĭ are sĕ dureze mai multe ḍile. Isbucnirea s'a întêmplatŭ în următorulŭ modŭ:

Mai întâiu vorbi în afacerea Ugron-Uselac raportorulŭ comisiei de imunitate, Alexandru Konkoly-Thege. Se'nţelege, elŭ a vorbitŭ în înţelesulŭ hotărîrei comisiunei şi tocmai de aceea cei din stânga şi stânga estremă începură sĕ dea din gură mereu. Preşedintele suna clopoţelulŭ şi provoca la ordine când pe unulŭ, când pe altulŭ, dér înzadarŭ, căcĭ nicĭ nu astupa bine gura unuia şi se auḍia a altuia. De repeţite orĭ raportorulŭ n'a putută grăi minute întregĭ nicĭ unŭ cuvĕntŭ din causa acestui sgomotŭ asurḍitorŭ.

S'a ridicatŭ apoi deputatulŭ Rohonczy Gedeon, care a fostŭ ascultatŭ cu mare interesŭ, fiind-că elŭ fusese chiar unulŭ dintre martorii lui Ugron cu ocasia provocărei la duelŭ. Se'nţelege, că elŭ a ţinutŭ parte luĭ Ugron. Ḍise, că Ugron numai în acelŭ casŭ se va duela cu Uselac, décă se va adeveri, că raportulŭ poliţiei din Fiume a fostŭ neadevĕratŭ, la casŭ contrarŭ nu-i datorŭ sĕ priméscă duelulŭ. In decursulŭ vorbirei lui, unii dintre deputaţii din oposiţiă începură sĕ strige în contra ministrului Fejervary, ḍicêndŭ că se identifică cu Uselac şi altele, aşa că preşedintele numai cu mare greu putŭ restabili ordinea. Apponyi încă vorbi în contra raportului comisiei de imunitate; se vede tréba, că Apponyistii cu Kossuthistii s'au şi unitŭ la olaltă în lupta contra guvernului. Desbaterile asupra ceştiunei Ugron-Uselac se continuă.

— Ḍiarulŭ „Narodni Listi" publică o împărtăşire din Parisŭ, în urma căreia **înfrăţirile ceho-francese** continuă aicĭ. In localulŭ reuniunei ceho-slave din

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Preumblărĭ la Lainiciŭ.

VI.

Iubite amice!

La învitarea veneratei familii Costescu din T-Jiului, Duminecă, 21 Iulie curentŭ, însoţitŭ de d-nii profesorĭ Teodorŭ Costescu, Radianŭ şi d-na Toma Costescu am cercetatŭ mânăstirea Lainciu situată pe Jiĭ în susŭ, în munţĭ.

Escursiunea din oraşŭ până la mănăstire ţine mai bine de 5 ore cu trăsura şi până la satulŭ Bombescĭ calea trece prin liveḍĭ, grădinĭ şi locurĭ de arătură, ér dela móra Sadului începŭ strîmtorile munţilorŭ şi drumulŭ mare e lucratŭ cu multă măestriă numai în zidŭ pe unŭ terenŭ fórte dificilŭ de pe ţĕrmulŭ dreptŭ alŭ Jiului şi care în curênd va stabili comunicaţiunea între Petroşenĭ şi T.-Jiului.

Mănăstirea e aşeḍată la marginea unei poene întinse de pe malulŭ stângŭ alŭ râului şi e administrată de părintele protosingelŭ Irodion, unŭ venerabilŭ octogenarŭ cu mai puţină carte, însĕ cu mai multă omeniă şi iubire creştinéscă decâtŭ unii din lumea nouă pretinşĭ înaintaţĭ în ale culturei şi ale învĕţăturei moderne.

Afară de micĭ reparaţiunĭ necesare pentru readucerea în bună stare ale unora din chiliile călugărilorŭ, mănăstirea e ţinută în cea mai mare rênduiélă; o curte spaţiósă măturată, o grădină bine cultivată cu legumĭ, o altă grădină cu pomĭ roditorĭ: merĭ, perĭ, prunĭ nucĭ etc., o stupină cu mai mulţĭ stupĭ cu carĭ se ocupă unulŭ din călugărĭ de origine din ţéra Haţegului, locuinţa stariţului simplu mobilată însĕ fórte curată; tóte acestea indică, că aicĭ a-devĕrŭ te găsescĭ într'unŭ *locaşŭ sântŭ*.

Biserica e în mijloculŭ curţiĭ, zidită cu unŭ óre-care stilŭ şi e bine întreţinută. Intre ornamentele bisericei am admiratŭ mai cu sémă stiharele, patrafirele şi altele lucrate în formă antică de părintele stariţŭ Irodicn, pe fondurĭ de atlasŭ şi catiféa de mĕtasă, fiindŭ florile cusute numai cu firŭ greu de aurŭ şi de argintŭ.

„Pentru unŭ observatorŭ, ḍice „ḍiarulŭ „*Românulŭ*" care l'amŭ „primitŭ Mercurĭ, 24 Iulie st. v., „unŭ durerosŭ spectacolŭ se înfăţişéză nu numai prin oraşe, dér „încă şi prin satele cele mai de„părtate din România, găsindŭ „pretutindenea numai icóne şi por„trete rusescĭ şi nemţescĭ".

Unŭ asemenea spectacolŭ mi-s'a înfăţişatŭ şi mie când am zăritŭ atêrnândŭ pe păreţii din întru ai bisericei trei icóne rusescĭ cu inscripţiune rusĕscă, între carĭ, una părea a fi portretulŭ familiei Ţarului tuturorŭ Ruşilorŭ.

De asemenea între *pomelnice*, am găsitŭ unulŭ încadratŭ în *rame negre de ştejarŭ* scrisŭ caligraficŭ cu cirile de unŭ călugărŭ, actualmente transferatŭ la altă mănăstire, în care la *sântele darurĭ* se pomenescŭ membrii familiei imperiale ai Rusiei, anume, împĕratulŭ Nicolae, împĕratulŭ Alexandru II, împĕratulŭ Alexandru III, Mariiducĭ Nicolae, Vladimirŭ, Sergiu şi marele ducese Alexandrovna şi Olga.

In timpulŭ în care convorbeamŭ cu părintele stariţŭ, a venitŭ şi superiorulŭ schitului dela *Locurele*, părintele Dionisie. Acestŭ schitŭ e pe unŭ vêrfŭ de munte, îndepărtatŭ de 1 oră pe josŭ dela Lainiciu şi are una dintre cele mai frumóse posiţiunĭ în munţĭ. Mai în susŭ de acestŭ schitŭ se află o peştere în care trăesce unŭ *pustnicŭ vegetarianŭ* care mai bine de 40 de anĭ nu şĭ-a părăsitŭ bârlogulŭ.

Sânţii părinţĭ îmĭ spuneau, că au mare iubire pentru Ruşĭ, fiindŭ *dreptŭ credincioşĭ*, şi décă n'ar fi *pravoslavnica Rusiă*, starea călugărilorŭ românĭ ar fi nesuportabilă. Chiar şi în muntele Athos, ḍiceau ei, numai Ruşii mai dau mâna de ajutorŭ călugărilorŭ românĭ.

In acestŭ *sântŭ munte* din înaltulŭ Olimpŭ alŭ lui Joe, urma părintele Dionisie, de origine din

Parisŭ, s'a arangiatŭ în ḑilele aceste o serată în onórea gimnasticilorŭ şi studenţilorŭ francesĭ, carĭ au visitatŭ esposiţiunea din Praga. Cu ocasiunea acestei serate declară preşedintele gimnasticilorŭ, că Boemia, deşi e o ţéră mică, Francia trebue, ca sĕ o cunóscă, *fiind-că Boemia e unŭ aliatŭ credinciosŭ alŭ Franciei.* Apoi se adresă cătră reuniunea ceho-slavă cu rugarea, ca sĕ lŭ priméscă şi pe elŭ între membrii ei, pentru ca sĕ cunóscă mai bine raporturile ceho-slave. Primirea sa între membrii reuniunei fŭ primită cu mare însufleţire şi între strigăte furtunóse de: „Trăiéscă Francia!", „Trăiéscă Cehii!" Preşedintele gimnasticilorŭ francesĭ mulţămi ḑicêndŭ, că elŭ va stărui cu seriositate pentru înfiinţarea unei reuniunĭ cehice de gimnastică.

— In ḑilele aceste a sositŭ în Parisŭ *marele duce* **Alexis** fratele Ţarului Rusiei. Aicĭ a fostŭ primitŭ cu mare însufleţire de Francesĭ, carĭ strigau „*Vive la Russie*", „*Vive le Czar.*" Marele duce îşĭ luà locuinţa la otelulŭ „Continentalŭ", înaintea căruia în fiă-care ḑi se adună o mulţime de ómenĭ, carĭ îi facŭ marelui duce marĭ ovaţiunĭ. Intr'o ḑi se duse marele duce la o cafenea, ca sĕ asculte cum cântă celebra cântăréţă Ivette Guilbert. Indată ce publiculŭ din cafenea recunoscŭ pe marele duce, se sculà de pe scaune şi cu capulŭ descoperitŭ cântà dimpreună cu musica, imnulŭ rusescŭ. Marele duce mulţămì amicalŭ. Ḑiarulŭ „Gaulois" a publicatŭ într'unŭ numĕrŭ alŭ sĕu imnulŭ şi textulŭ rusescŭ cu litere latine şi chiar musica o publicà pe note.

SCIRILE ḐILEI.

— 3 (15) Augustŭ.

Regele Carolŭ la manevrele austriace. Din Bucurescĭ 'i se scrie ḑiarului „Pester Corespondenz": „E fórte probabilŭ, că regele Carolŭ în scurtŭ timpŭ se va duce în Austro Ungaria, şi adecă în timpulŭ marilorŭ manevre, carĭ se vorŭ face acolo, şi la carĭ va lua parte şi împĕratulŭ Wilhelm. Cu acesta ar dori bucurosŭ regele nostru sĕ se întêlnéscă, pentru ca sĕ vorbéscă, despre interesele casei de Hohenzolern. Regele, décă va pleca în călĕtoriă va fi însoţitŭ şi de miniştri, deórece în tocmei ca şi politica, îi zace la inimă şi economia politică a ţĕrii sale, şi înţelegerea cu marele statŭ vecinŭ pe terenulŭ economicŭ forméză o *cestiune adevĕratŭ* vitală pentru România."

***

Din Mehadia ni-se scrie: „De câteva ḑile am sositŭ aicĭ, la băile din Mehadia, unde m'am miratŭ multŭ vĕḑêndŭ, că *nu se află nicĭ unŭ ḑiarŭ românescŭ din monarchia austriacă*, nicĭ din Transilvania, nicĭ din Ungaria. Intrebândŭ despre causă, mi-s'a rĕspunsŭ, că până acum *nimenea n'a pretinsŭ sĕ se procureze i ḑiare românescĭ din monarchiă.* Mirarea mea fŭ cu atâtŭ mai mare, când am vĕḑutŭ aicĭ câţĭva tinerĭ românĭ, carĭ cetiau ḑiare unguresci şi nemţescĭ şi nu au „curagiulŭ" sĕ reclame şi ḑiare române din monarchiă. Atâta amorţélă şi nepăsare din partea inteligenţei nóstre de pe-aicĭ nu mĕ aşteptamŭ sĕ vĕdŭ." — Tristŭ de totŭ!,..

***

Manevrele flotei române se vorŭ începe în 11 Augustŭ st. n. în presenţa Maiestăţei Sale regelui Carolŭ.

***

Certă pentru naţionalitate în armată. Din Dalmaţia sudică 'i se scrie ḑiarului „Narodni Listi": „In ḑilele acestea a fostŭ unŭ duelŭ cu sabia între unŭ locotenentŭ croatŭ şi unŭ căpitanŭ ungurŭ din regimentulŭ 39 de infanteriă. Căpitanulŭ a primitŭ o rană grea la umere, în urma căreia nu va mai fi aptŭ pentru serviciu. Causa duelului a fostŭ, că căpitanu ungurescŭ a vătămatŭ naţioanalitatea croată.

***

Instalare. Din Bănatŭ ni-se scrie, că în 14 (26) Iulie n. c. s'a sĕvîrşitŭ în comunŭ Ghilad din tractulŭ Ciacovei instalarea preotului gr. cat. *Ioanŭ Ceontea,* administratorulŭ de până acum alŭ acelei parochii. Instalarea s'a făcutŭ prin d-lŭ protopopŭ alŭ Ciacovei, Alesiu Manciu, ca delegatŭ din partea consistoriului din Lugoşŭ.

***

Darŭ. Din Ilva-mică ni se scrie, că fraţii Sevastianŭ, Ioanŭ şi Iacobŭ Sângeorgianu au dăruitŭ pe séma bisericei de acolo unŭ potirŭ frumosŭ în preţŭ de 50 fl.

***

Circulŭ Sidoli, va da Lunia viitóre adecă în 5/17 Augustŭ ultima representaţiune. Astăḑĭ şi mâne se vorŭ da producţiunĭ cu programŭ fórte variatŭ. Se va juca „Cenuşotca", mare pantommiă esecutată de 80 de copii. Atragemŭ atenţiunea publicului asupra acestorŭ ultime representaţiunĭ fórte interesante.

Unŭ ciudatŭ şi misteriosŭ avisŭ.

In numĕrulŭ celŭ mai din urmă alŭ „*Revistei Catolice*", ce apare în Baia-mare în editura şi sub redacţiunea şi direcţiunea d-lui *Dr. Vasiliu Lucaciu*, cetimŭ următorulŭ ciudatŭ şi misteriosŭ avisŭ cătră abonenţĭ:

„Avisŭ 00. abonenţĭ.

„*De óre-ce dreptulŭ preoţilorŭ auctorĭ, şi alŭ preoţilorŭ abonenţĭ, în contra doctrinei şi a disciplinei Bisericei Catolice, în modŭ necompetentŭ, prin celŭ mai mare abusŭ cu puterea sacră a auctorităţii, quasi prin atentatŭ, este desconsideratŭ, călcatŭ în picióre, ma din anumite puncte de videre, se vênéză alte scopurĭ condemnabile: prin aceste se aduce la cunoscinţa 00. abonenţĭ ai „Revistei Catolice", că suntemŭ siliţĭ a suspinde pe unŭ timpŭ nedeterminatŭ edarea ulterióră a acestui periodicŭ.*

Cei ce suntŭ de vină vorŭ rĕspunde!

Baia mare, 3 (15) Iuliu 1891.

Editura „Rev. Cat."

Care este „abusulŭ cu puterea sacră a autorităţii," prin care s'a călcatŭ în picióre dreptulŭ preoţilorŭ autorĭ şi alŭ preoţilorŭ abonenţĭ?

Carĭ suntŭ cele „alte scopurĭ" ce „se vênéză" şi de cine se vênéză?

Cine suntŭ „cei de vină, carĭ vorŭ rĕspunde"?

Ceremŭ deslușirĭ directorului şi editorului „periodicului," d-lui *Dr. Vasiliu Lucaciu*, asupra acestorŭ întrebărĭ, pe carĭ însu-şĭ le suscitéză în avisulŭ sĕu.

Ceremŭ aceste deslușirĭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ nu ne putemŭ esplica, cum tocmai în contra „*Revistei Catolice*" din Baia mare, care de patru anĭ şi jumĕtate, de când esistă, n'a apĕratŭ nicĭ-odată vr'unŭ dreptŭ alŭ bisericei române unite; nu a combătutŭ nicĭ-odată vre-unŭ rĕu, ce s'ar fi încuibatŭ în sînulŭ acestei bisericĭ, n'a criticatŭ nicĭ faptele Episcopului şi a consistorului dela Gherla, nicĭ n'a stăruitŭ vreo-dată pentru vr'o causă naţională, orĭ bisericéscă, orĭ şcolară, care sĕ-o aducă în conflictŭ cu cei dela cârmă: nu ne putemŭ esplica, ḑicemŭ, cum tocmai în contra acestei reviste se pune în scenă unŭ „quasi atentatŭ", călcându-se chiar „doctrina şi disciplina bisericei catolice?"

Regele Sêrbiei în Ischl.

Tinĕrulŭ rege alŭ Sêrbiei, care încă nicĭ n'a împlinitŭ 16 anĭ de etate, întorcêndu-se din Rusia, unde visità pe Ţarulŭ, plecà la Luzern în Elveţia, unde se înţelesese ca sĕ se întêlnéscă cu tatălŭ sĕu. Cu ocasiunea acestei călĕtorii, regele Sêrbiei se abătŭ şi pe la Ischl pentru a cerceta pe Majestatea Sa Franciscŭ Iosifŭ.

Regele Alexandru ajunse la Ischl în 11 Augustŭ. La gară fŭ întimpinatŭ de Majestatea Sa, însoţitŭ de contele Paar şi de br. Šachs. Indată ce s'a opritŭ trenulŭ, regele Sêrbiei se coborî din vagonŭ şi împreună cu însoţitorii sĕi regentulŭ Risticĭ, ministrul-preşedinte alŭ Sêrbiei Pasicĭ, şi alţii, păşì dreptŭ spre Majestatea Sa monarchulŭ, căruia îi strînse mâna, ér după aceea îi presentà pe Risticĭ şi pe Pasicĭ.

După acestea ambii domnitorĭ se suiră într'o trăsură şi plecară spre otelulŭ Elisabeta. Regele Sêrbiei şedea de-a drépta, după ei urmau trăsurile cu însoţitorii domnitorilorŭ. In sala otelului, domnitorii vorbiră multŭ timpŭ la olaltă.

La prânḑulŭ curţii din aceeaşĭ ḑi, domnitorii şeḑură lângă olaltă la mijloculŭ mesei celei lungĭ, ér după ei la drépta şi la stânga urmau diferiţii prinţĭ, princese, archiducĭ, archiducese etc. Toaste la prânḑŭ nu s'au ţinutŭ. Séra au luatŭ cu toţii parte la teatru, unde s'a datŭ o representaţiă de gală. Aicĭ miculŭ rege îşĭ petrecŭ fórte bine în societatea vecinelor sale din casa domnitóre.

In ḑiua următóre la 11¼ óre, regele Sêrbiei primì în audienţă pe ministrulŭ de esterne contele Kalnoky, care după ce petrecŭ o jumĕtate de óră în conversaţiă cu regele Alexandru, cercetà şi pe regentulŭ Risticĭ şi pe ministrulŭ-preşedinte Pasicĭ. Totŭ înainte de prânḑŭ, regele Sêrbiei visità pe diferiţii membri ai casei domnitóre austriace, carĭ se aflau în Ischl, precum şi pe Kalnoky şi pe prinţulŭ Hohenlohe, ér regentulŭ Risticĭ şi ministrulŭ preşedinte Pasicĭ fură primiţĭ în audienţă la Maiestatea Sa, unde petrecură timpŭ îndelungatŭ. După prânḑ la 1¾ óre M. S. Franciscŭ Iosifŭ întórse visita micului rege, cu care petrecŭ mai bine de ½ óră.

La prânḑulŭ, ce s'a datŭ în acéstă ḑi, de asemenea nu s'au ţinutŭ toaste. La 4½ óre M. S. Franciscŭ Iosifŭ se duse la otelulŭ, la care se afla regele Sêrbiei, pe care îlŭ luà în trăsura sa şi împreună făcură o preumblare cu trăsura, urmaţĭ încă de alte 13 trăsurĭ. Dela preumblare se întórseră dreptŭ la teatru, ér după teatru domnitorii mai luară împreună unŭ ceai şi apoi se despărţiră. La 9¾ regele Sêrbiei merse directŭ la gară, de unde plecà spre Luzern.

Esposiţia română din Haţegŭ.

(Raportŭ specialŭ alŭ „Gaz. Trans.")

Haţegŭ, 14 Augustŭ 1891.

Astăḑĭ la 11 óre a. m. avù locŭ deschiderea esposiţiei damelorŭ române din Haţegŭ.

Craiova, întorsŭ numai acum câţĭva anĭ de acolo în ţéră, s'ar afla peste **300** călugărĭ românĭ, ér nu o *100* cum afirmă D-lŭ C. Bilciurescu, şi între carĭ abia numai 60—80 arŭ fi din ţéră, pe când toţĭ ceialalţĭ ar fi transilvănenĭ de pe la Sălişte, Reşinarĭ, Sibielŭ etc., din ţéra Făgăraşului şi din ţéra Bârsei. Ómenii, aceştia după ce au *ciobănitŭ* şi *negustoritŭ* mai mulţĭ anĭ în văile Prutului, Nistrului, Dunării şi în trecătórele Carpaţilorŭ şĭ-ar lăsa némurilorŭ averile câştigate, ér în lipsa acestora s'ar retrage cu averĭ cu totŭ în *sântulŭ munte* de unde nu se mai întorcŭ nicĭ ei şi nicĭ averea lorŭ câştigată de la Românĭ pe şesurile române.

Totŭ în acéstă convorbire îmĭ mai spuneau Sânţii părinţĭ, *Irodion* şi *Dionisie*, că *nemeşii* (nobilii) din ţéra Haţegului peregrinéză în mare numĕrŭ la mănăstirea din Lainiciu şi Locurele, dândŭ părastase, paraclise şi sărindare pentru ispăşirea pĕcatelorŭ ce le-au comisŭ şi le comitŭ la alegerile de deputaţĭ şi *szolgabirae.* Pe zidurile din afară ale bisericii suntŭ săpate în păreţĭ numele sutelorŭ de visitatorĭ...

Punctele de comunicaţiune între Gorjiu şi ţéra Haţegului suntŭ următórele şi anume:

Lainiciulŭ rĕspunde cu Petroşenii, Schila-Buliga merge la Vulcanŭ Iscronĭ, în matca Jiului din meridianulŭ Rĕtezatului şi Tismana stă în liniă directă cu Rîulŭ de morĭ şi Rîulŭ Bărbatŭ; ér transportulŭ articolelorŭ de comerciu se face cu caii pe la Vulcanŭ-Buliga.

Graiulŭ poporului are mare asemĕnare în întonare cu alŭ Hăţĕganilorŭ şi alŭ Românilorŭ din Munţii apusenĭ. Aşa de esemplu, întâlnindŭ o femeiă, care vindea aguridă, la întrebarea mea: pentru ce suntŭ bóbele aşa micĭ? ea îmĭ rĕspunse: au *rĕmasŭ* micĭ fiindŭ că *fŭ chimpulŭ* = *tyimpulŭ* (timpulŭ) rĕu. *Dederă* în locŭ de au datŭ séu dădură, *fŭ* în locŭ de a fostŭ, *hăştea* în locŭ de aceştia; *corcireţĭ*, de esemplu, nu vĕ *corcireţĭ* cu altŭ neamŭ = sĕ nu vĕ corciţĭ cu altŭ neamŭ.

Din datine, douĕ mi s'au părutŭ fórte semnificative: bărbatulŭ décă îi móre soţia séu unŭ némŭ de aprópe, jălesce 40 de ḑile, purtândŭ în capŭ în locŭ de pălăriă séu căciulă, unŭ ştergarŭ albŭ înfăşuratŭ împrejurulŭ capului în formă de *turbanŭ*.

Fetele marĭ, pe la Românescĭ, Rovinarĭ, Vlădulenĭ, plasa Jiului, când suntŭ îmbrăcate în haine de sărbĕtóre, pórtă pe capŭ *cununĭ* fórte frumosŭ împletite din florĭ de *tergŭ* (artificiale), înodate cu panclicĭ lăsate în josŭ pe spate.

In repedea mea trecere prin părţile superióre ale Gorjului, în clasificarea poporului mi-s'a părutŭ a puté distinge trei grupe deosebite.

1) Foştii clăcaşĭ pe moşiile boerescĭ séu mănăstirescĭ mi-se parŭ a fi în cât-va amestecaţĭ cu alte neamurĭ romanisate de peste Dunăre, între carĭ elementulŭ ţigănescŭ de asemenea este represen tatŭ. Ţiganii suntŭ de mai multe categorii: lăeţĭ ungureşcĭ şi lăeţĭ românescĭ, aceştia suntŭ nomaḑii şi vorbescŭ o limbă *lăeţéscă* deosebită de a Ţiganilorŭ stabilĭ şi lucrătorĭ de pămêntŭ. Lăeţii n'au nicĭ cea mai mică atingere cu poporulŭ.

Vorbindŭ cu moşŭ Petru Roşca din Lelescĭ, îmĭ spunea, că Călugării grecĭ au adusŭ cei mai mulţĭ Ţiganĭ în ţéră, pe care i-au cumpĕratŭ dela Pórta Otomană şi carĭ fiindŭ aduşĭ în calitate de robĭ, păḑiau otarele moşiilorŭ mănăstirescĭ, avêndŭ peste ei, călugărulŭ celŭ mare, o putere ca şi Vodă. La Tismana, ḑicea bĕtrânulŭ Roşca, Ţiganii ar fi colonisaţĭ din Turcia, de egumenulŭ grec, Petronie, dinaintea vremii lui Tudorŭ Vladimirescu.

Alŭ doilea grupŭ de colonĭ se compune în numĕrŭ destulŭ de mare din Românĭĭ-Mărginenĭ de pe la Sălişte, séu ungurenĭ, cum le ḑicŭ ei pe aicĭ, din satele Vânata, Tismana, Stănescĭ, Bengescĭ, Polovracĭ, Vaideĭ şi altele. Aceştia s'au aşeḑatŭ aicĭ parte prin *ginerirĭ* (însurătorĭ) şi parte prin *cumpărărĭ* de locurĭ dela *moşnenĭ* şi chiar şi până astăḑĭ îşĭ păstréză portulŭ mărginescŭ.

Susana Popoviciu, presidenta comitetului de esposiţiă, ocupândŭ loculŭ presidialŭ, între vii aclamaţiunĭ rostì următorulŭ discursŭ de deschidere:

Dómnelorŭ şi domnilorŭ!

Şciţĭ cu toţii, că, în antichitate, anumite prejudiţii dominău industria şi comerciulŭ. La Elinĭ, la Romanĭ şi la vechii Germanĭ, classa cultă a societăţei, séu cum ḑicemŭ noi Ardelenii „inteligenţa naţiunei“ cultiva numai armele, literatura şi agricultura. Practica comerciului, a industriei, şi mai alesŭ a meseriilorŭ erau despreţuite într'unŭ modŭ absolutŭ, şi lăsate numai pe séma sclavilorŭ, ca nisce ocupaţiunĭ aprópe nedemne de omŭ. — Astăḑĭ aceste prejudiţii au căḑutŭ, graţiă rĕspândirei instrucţiunei în generalŭ, şi a cunoşcinţelorŭ economice şi sociale în specialŭ. — Industria modernă se distinge în modŭ esenţialŭ de industria antică prin noulŭ modŭ de lucru şi de producţiune basatŭ pe concurenţă şi pe libertatea de transacţiunĭ. — De unde mai nainte omulŭ lucra ca unŭ robŭ, şi producea totu-şĭ puţinŭ, scumpŭ şi inferiorŭ ca calitate; astăḑĭ, graţiă intervenţiei capitalului şi a instrumentelorŭ perfecţionate prin sciinţă, producţiunea este facilitată. Omulŭ a devenitŭ numai unŭ dirigentŭ alŭ maşinelorŭ; lucrează mai multŭ cu mintea; produce mai multŭ, mai eftinŭ şi de calitate mai superióră; ér resultatulŭ practicŭ se traduce prin o prosperitate de care beneficiază atâtŭ producĕtorii, câtŭ şi consumătorii.

Ideia bunului traiu şi a confortului a străbătutŭ astăḑĭ la naţiunile cele mai civilisate pănă în sate şi cătune. — Factorii, carĭ contribue la acésta, suntŭ numĕroşĭ: astfelŭ este: vulgarisarea instrucţiei profesionale; înlesnirea voiajurilorŭ prin perfecţionarea căilorŭ ferate şi reducerea tarifelorŭ de transportŭ. Dér una din pârghiile cele mai puternice este, fără îndoiélă, instituirea c o n c u r s u r i l o r ŭ ş i a e s p o s i ţ i i l o r ŭ.

Cu ocasiunea deschiderei unei esposiţiunĭ, unŭ bărbatŭ de statŭ alŭ Franciei a ḑisŭ, că „o esposiţiă universală instruesce pe celŭ care o cercetéză în tóte amĕnuntele ei, mai multŭ ca unŭ voiajŭ de 10 de anĭ, şi mai multŭ ca o învĕţătură de 20 de anĭ din cărţĭ“.

Pĕtrunse de acéstă maximă, femeile române din miculŭ nostru opidŭ, la iniţiativa luată de Comitetulŭ „Reuniunei femeilorŭ Române din comitatulŭ Huniadórei,“ s'a hotărîtŭ sĕ organiseze mica esposiţiă, la a cărei solemnitate de deschidere aţĭ binevoitŭ a asista.

Dómnelorŭ şi domnilorŭ,

Dorinţa nóstră d'a vĕ presinta industria casnică a femeilorŭ române din acestŭ comitatŭ a fostŭ şi este mare. Silinţele, ce amŭ desvoltatŭ pentru a o pune câtŭ se póte mai bine în reliefŭ, au fostŭ şi mai marĭ; dér puterile materiale fiindŭ rĕstrînse, n'au pututŭ face mai multŭ, decâtŭ ceea ce vedeţĭ. In numele comitetului de organisare alŭ esposiţiei, vĕ rogŭ, sĕ o luaţĭ în nume de bine şi s'o judecaţĭ cu indulgenţă! Noi vomŭ fi pe deplinŭ mângăiaţĭ, décă în schimbulŭ ostenelei, ce amŭ depusŭ, vomŭ primi dela onoraţii visitatorĭ încredinţarea D-lui de Segur, că: „nu acela, care face multŭ, merită lauda cea mai mare, ci acela, care a făcutŭ totŭ ce i a statŭ în putinţă.“

Socotescŭ, că nu trecemŭ peste marginile modestiei, décă credemŭ, că mica nóstră esposiţiă va permite ochiului pĕtrunḑĕtorŭ alŭ femeilorŭ şi alŭ bărbaţilorŭ instruiţĭ, sĕ scótă douĕ conclusiunĭ fundamentale: una istorică şi alta de estetica şi inteligenţa femeei române.

1) Cestiunea istorică este demonstrată prin natura obiectelorŭ de îmbrăcăminte. Binevoiţĭ a privi secţiunea costumelorŭ! Ele nu vorbescŭ, dér croiturile facŭ pe istoriografŭ sĕ-şĭ reamintéscă: portulŭ femeii dace, când vede şubele înfundate ale sătenelorŭ din comunele Găuricea, Vălióra, Luncanĭ şi altele; portulŭ din giurulŭ Romei şi a oraşelorŭ Peucium, Tustia, Pestiana, când vede obiectele din comunele Peucinesce, Tuştea şi Peşteana. Portulŭ sătenelorŭ dela Fărcădinŭ ne aduce aminte că acelŭ portŭ este rĕmasŭ dela colonii carĭ, înainte d'a veni în Dacia, s'au luptatŭ la Furcile-Caudiene. Porturile sătenelorŭ din comuna Rea şi Cărneştĭ ne ḑicŭ: Românĭ! De veţĭ fi uitatŭ, aduceţi-vĕ aminte, că cu 17 secolĭ în urmă era, la Cărnescĭ măcelăria, ér la Rea loculŭ de eserciţii militare ale strămoşilorŭ noştri Romanĭ.

2) Esaminândŭ cu atenţiune modul, cum suntŭ esecutate obiectele cusute şi mai alesŭ chindisiturile espuse de sătene, visitatorulŭ imparţialŭ şi cunoscĕtorŭ nu póte decâtŭ sĕ admire talentulŭ şi estetica femeii române, când află, că tóte acestea suntŭ lucrate fără modelŭ.. Domnişórele nóstre, când facŭ o lucrare de chindisélă se folosescŭ de gherghefŭ de unŭ canevasŭ în pânză séu hârtiă, şi de unŭ modelŭ; pe când sătena română dimpotrivă, ţine lucrulŭ în mână şi n'are alte insrumente, decâtŭ aculŭ, lâniţa şi mintea. Mai multŭ încă, varietatea lucrurilorŭ şi a formelorŭ dovedesce înaltulŭ gradŭ de inteligenţă naturală, cu care este înzestrată. Începêndŭ cu cultura cânepei la câmpŭ şi cu spălatulŭ lânei la isvorŭ, ea tórce, ţese şi confecţionéză întrégă îmbrăcămintea familiei, faptŭ, pentru care călĕtorii străinĭ au adusŭ elogii binemeritate în literatura străină, şi care avù de resultatŭ, că astăḑĭ costumulŭ femeilorŭ române este rĕspânditŭ în tótă Europa.

Astfelŭ este, dómnele şi domnii mei aptitudinea femeii române!

Dér spunêndŭ aceste, am ḑisŭ óre ultimulŭ cuvêntŭ?

Recunoscŭ, că nu! Şi orĭ unde m'aşĭ opri; orĭ câtŭ de multŭ aşĭ vorbi, nu voiu puté spune totulŭ; pentru-că estetica şi aptitudinea femeii române este totŭ aşa de infinită ca şi varietatea obiectelorŭ minunate şi drăgălaşe, ce scóte din mânuţele sale.

Am ḑisŭ.

Prospere industria română!

Esposiţia este deschisă.“

După finirea acestui discursŭ avêntatŭ, aclamatŭ şi aplaudatŭ cu multă sinceritate şi după cetirea telegramelorŭ sosite din mai multe locurĭ, presidenta condusă de activulŭ, bravulŭ şi neobositulŭ ei secretar Paulŭ Olteanu, urmată fiindŭ de publiculŭ asistentŭ, — ne puse la disposiţiă salele — trei la numĕrŭ — ale esposiţiei. 'Ţĭ sălta inima de bucuriă şi mândriă la prima impresiune, ce-ţĭ face clasicitatea, armonia şi gustulŭ delicatŭ alŭ arangierei. Nu scii, ce sĕ admirĭ, pacienţa şi gustulŭ sortirei, séu varietatea şi neobosita hărniciă a esponentelorŭ. Intru adevĕrŭ ar merita acéstă esposiţiă aşa cum e, a fi traspusă la o esposiţiă universală, ca prin ea sĕ se arate unui publicŭ dintr'o lume întrégă, că femeia română întru adevĕrŭ este cu multŭ mai vrednică de cum a fostŭ declarată şi recunoscută pănă acum din partea unorŭ persóne chemate. Orĭ care lucrare din esposiţiă 'ţĭ ofere obiectŭ de unŭ studiu formalŭ. Nu scii, ce sĕ admirĭ mai tare delicateţa şi gingăşia composiţiei, orĭ destoinicia înnăscută a Româncei, care pe lângă aşa puţină cunoscinţă este în stare sĕ'ţĭ producă dintr'unŭ materialŭ aşa bruscŭ adevĕrate capŭ de opere.

Tóte cincĭ regiunile comitatului Hunedorii suntŭ bogatŭ representate. Obiectele suntŭ în diferite grupurĭ după respectivele ţinuturĭ sortate. Pare că pe întrecute şĭ-au datŭ silinţa esponentele! Obiectulŭ şi celŭ mai neînsemnatŭ este de valóre industrială mare. Nu se află obiectŭ într'o casă română, care sĕ nu fiă representatŭ la acéstă esposiţiă fórte instructivă. Damele române din Haţegŭ şi în specialŭ comitetulŭ de esposiţiă merită recunoscinţa ţĕrancei române, potŭ fi mândre de splendidulŭ resultatŭ obţinutŭ şi preste tóte aşteptările întrecutŭ.

Fără a voi sĕ esaminezŭ, potŭ afirma şi susţiné, că esposiţia română din Haţegŭ este o dovadă plausibilă, că femea română întru adevĕrŭ este unŭ factorŭ naţionalŭ românescŭ cu multŭ mai ponderos şi vitalŭ, decâtŭ şi-lŭ póte cineva închipui între alte împrejurărĭ. Unŭ trecutŭ gloriosŭ, unŭ presentŭ mândru şi cuceritorŭ, unŭ viitorŭ încuragiatorŭ, putemŭ deduce din esposiţia presentă. O destoiniciă deosebită şi unŭ studiu este numai în stare a cualifica mai potrivitŭ aceea, ce-i ofere visitatorului acésta esposiţiă. Nu pot recomanda îndestulŭ cercetarea acestei esposiţiunĭ fiă-cărui Românŭ interesatŭ de cultura şi prosperarea némului nostru.

Acum vină străinĭ sĕ védă ce este în stare sĕ facă femeia română.

La revedere! **Coresp.**

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

De sub Cheia-Turḑii, la 13 Augustŭ 1851.

Onorată Redacţiune! După noua arondare a despărţĕmintelorŭ „Asociaţiunei Transilvane“, cerculŭ Turḑii, alŭ Ierei, Trăscăului şi Vinţului de susŭ, forméză despărţĕmêntŭ nou, care şi-a ţinutŭ prima adunare generală Sâmbătă la 8 Augustŭ st. n.

Comitetulŭ a fostŭ necesitatŭ a conchiema adunarea pe o ḑi de lucru, şi aşa ţĕranii nu au pututŭ participa, s'a presentatŭ însĕ în numbrŭ frumosŭ flórea inteligenţii despărţĕmêntului. S'a făcutŭ 7 inşĭ membrii ordinarĭ şi 9 ajutătorĭ.

Fiindŭ la ordinea ḑilei constituirea comitetului s'a alesŭ de directorŭ d lŭ Protopopŭ din Luna de Arieşiu *Simeonŭ Popu*, ér de memării în comitetŭ d-nii: *Dr. Ioanŭ Raţŭ*, *Alecsandru Ramonţianu*, *Silvestru Moldovanŭ*, *Iuliu Vlăduţŭ*, *Ioanŭ Petricaşŭ şi Petru Roşca.*

Cu ocasiunea acésta, tinerimea din Turda şi jurŭ încă a contribuitŭ în modŭ forte însemnatŭ la înălţarea solemnităţii aceste adunărĭ, arangiândŭ o producţiune literară.

Partea literară s'a începutŭ cu declamarea D-rei *Augusta Vlăduţŭ*, care cu o voce în adevĕrŭ declamatorică predase poema epocală de Vasile Alecsandri, „Sentinela Română“. Desteritatea în predare, rară la aşa etate fragedă, a deşteptatŭ admiratiune ér accentele sonore, ce încântă

inima, au seceratŭ în mai multe rêndurĭ uplausele şi au storsŭ felicitările mulţimei adunate.

După declamare, a urmatŭ disertaţia d-lui învĕţătorŭ din Luna, *Simeonŭ Nicóră*, despre „însemnătatea bibliotecilorŭ *poporale*," în care d-sa în cuvinte bine simţite presentă bibliotecile poporale ca *uniculŭ mijlocŭ, ce póte ţiné pe ţĕranulŭ românŭ eşitŭ din şcóla poporală nedeslipitŭ de carte şi lectură*. Disertaţiunea se va trimete foii Asociaţienei spre publicare.

După acésta urméză declamarea d-lui *Eugeniu Pătăcianu*, stud. jur. „Glasulŭ unui românŭ", poesiă de Andreiu Mureşianŭ, care a fostŭ predată cu simţŭ şi întonare nimerită, a fostŭ viu aplaudată. Apoi d-lŭ teologŭ *Nicolau Măzere* potenţéză însufleţirea generală prin o cuvêntare ţesută din frase alese şi predată pe câtŭ de naturalŭ, pe atâtă de originalŭ despre limba română şi cultivarea ei, ca idealulŭ „Asociaţiunei Transilvane".

D-lŭ directorŭ luândŭ cuvêntulŭ îşĭ esprimă viua sa mulţămire faţă cu resultatulŭ şedinţei şi face în numele Lumenilorŭ propunerea, primită cu însufleţire, că pe anulŭ viitorŭ, adunarea sĕ se ţină în *Luna*. După acésta dechiară de închisă şedinţa, care a ţinutŭ $1^1/_2$ óre şi a lăsatŭ în inima celorŭ presenţĭ impresiunĭ ce vorŭ dura timpŭ îndelungatŭ!

Séra s'a ţinutŭ petrecerea arangiată de tinerime în hotelulŭ „Coróna", unde, mulţămită zelului desvoltatŭ de comitetulŭ arangiatorŭ şi în specie activităţii d-lui preşedinte *Silvestru Moldovanŭ*, o sală frumosŭ decorată sta gata pentru primirea numĕroşilorŭ óspeţĭ.

Petrecerea s'a începutŭ la 9 óre, şi numĕrulŭ părechilorŭ dansatóre la jocurile de salonŭ trecea peste 70.

Cu însufleţire rară s'a continuatŭ petrecerea până la ḍorĭ.

Nu potŭ sĕ nu amintescŭ, că tinerii veniţĭ la petrecere şi adunare din depărtare, au aflatŭ în casele d-lorŭ Silvestru Moldovanŭ, Iuliu Vlăduţŭ, Ioanŭ Cigăreanu, Alesandru Ramonţianu, Alecsandru Gaia, ospitalitate în adevĕrŭ românéscă.

Tinerimea română din Turda şi jurŭ, care a improvisatŭ cu ocasiunea adunării dela 8 Augustŭ o şedinţă, ce a împlutŭ inimile participanţilorŭ cu impresiunĭ neşterse, şi o petrecere, ce lasă în urmă-i suvenirĭ plăcute, prin proba dată despre aptitudinea sa, pune în perspectivă noului despărţĕmêntŭ unŭ viitorŭ încoronatŭ cu succese frumóse.

Sperezŭ, că la anulŭ viitorŭ, când ne vomŭ revedé la Luna de Arieşŭ, vomŭ întimpina resultate totŭ atâtŭ de îmbucurătóre. ep.

Esamene la sate.

Din districtulŭ Ulpiei Traiane, Iuliu 1891.

(Fine.)

6. **Ostrovulŭ mare şi Ostrovulŭ micŭ**. Esamenulŭ s'a ţinutŭ în 30 Maiu diminéţa de învĕţătorulŭ *Leonŭ Jubaşŭ*, cu succesŭ de laudă. Din 97 copii obligaţĭ şi 59 conscrişĭ, s'au esaminatŭ 49. Abia de unŭ anŭ şi jumĕtate stă acéstă şcólă sub conducerea învĕţătorului actualŭ şi învĕţămêntulŭ a luatŭ unŭ sborŭ de totŭ îmbucurătorŭ. Prin purtarea sa simpatică şi previitóre, acestŭ vrednicŭ învĕţătorŭ şi-a câştigatŭ în scurtŭ timpŭ simpatiile poporului, succedêndu-i a capacita pe părinţĭ asupra mărețelorŭ folóse ale instrucţiunei şi prin aceea a-i îndemna la trimiterea de bună voiă a copiilorŭ la şcólă, ceea ce sub antecesorii sĕi *nu s'a putută efeptui nicĭ prin mijlócele cele mai riguróse*. Cu tactŭ şi prudinţă a sciutŭ atrage la şcólă pe acei elevĭ, carĭ până aci numai cu forţa se puteau sili la o frecuentare neregulată. Resultatulŭ acestorŭ ostenele a şi adusŭ fructe binecuvêntate, căcĭ rĕspunsurile clare, precise şi binechibzuite, au succesŭ preste aşteptare, procurândŭ învĕţătorului acea mângâiere sufletéscă de carea e pĕtrunsă o inimă simţitóre în faţa datorinţelorŭ împlinite şi a meritelorŭ recunoscute. Copiiĭ mai micĭ din cetire şi computulŭ mentalŭ, éră cei mai marĭ din intuiţiune au doveditŭ multă deprindere şi pricepere, ceea ce în mare mĕsură e resultatulŭ stăruinţelorŭ continue ale învĕţătorului şi probéză pe deplinŭ capacitatea pruncilorŭ. In propunerea materiei de învĕţămêntŭ s'a ţinutŭ strînsŭ de planulŭ şcolarŭ, încâtŭ nu a propusŭ cu nimicŭ mai multŭ, de câtŭ a fostŭ prescrisŭ pentru singuraticele şcóle; materia propusă însĕ s'a predatŭ la înţelesŭ fără picŭ de mecanismŭ şi totdéuna în legătură cu cele percurse.

Dér nu numai în predarea practică a obiectelorŭ de şcólă, ci şi cu privire la ţinerea ordului şi a disciplinei, cu privire la întréga fiinţă a elevilorŭ, acestŭ învĕţătorŭ zelosŭ şi-a arătatŭ destoinicia si influinţa sa regenerătóre, căcĭ pe când elevii acestei şcóle cu alte ocasiunĭ se presentau la esamene timiḍĭ, fricoşĭ şi leneviţĭ, deodată sĕ străformară în copii îndrăsneţĭ, vioi şi curaţĭ. Dreptŭ aceea frecuentările au fostŭ regulate, pedepsirĭ nu s'au aplicatŭ, sporiulŭ e învederatŭ, poporulŭ mulţămitŭ şi starea şcólei în propăşire grabnică.

7. **Pĕucinescĭ**. La şcóla acésta s'a ţinutŭ esamenulŭ în 31 Maiu după améḍă prin bravulŭ învĕţătorŭ *Stefanŭ Ţarina* cu succesŭ fórte mulţămitorŭ. In faţa unuĭ publicŭ fórte numĕrosŭ din comună fiindŭ de faţă d-nii învĕţătorĭ din Grădisce şi Zaicanĭ, Nicolau Trimbiţonĭ şi Carolŭ Pască, se esaminară 53 pruncĭ inscrişĭ dintre 58 obligaţĭ. Nu se póte îndestulŭ apreţia zelulŭ şi perseveranţa neobosită a acestui învĕţătorŭ întru împlinirea grelei sale misiunĭ, ceea ce s'a constatatŭ pe deplinŭ din rĕspunsurile precise, sigure şi bine chibzuite, din curagiulŭ şi ţinuta esternă a elevilorŭ, cu care ocasiune s'a putută cunósce destoinicia şi calităţile frumóse ale copiilorŭ românĭ, décă educaţiunea lorŭ e încredinţată astorfelŭ de învĕţătorĭ harnicĭ şi conscienţioşĭ. Din tóte obiectele, fără deosebire se obţinŭ resultatŭ strălucitŭ dér mai vêrtosŭ în socotélă, intuiţiune şi caligrafiă elevii escelară cu desĕvêrşire. Onóre şi recunoscinţă învĕţătorilorŭ, carĭ lucră asemenea! Frecuentările au fostŭ regulate, poporulŭ e încântatŭ; şcóla înfloritóre.

8. **Rîudemorĭ, Ostrovelŭ**. Esamenulŭ s'a ţinutŭ în 2 Iunie diminéţa prin învĕţătorulŭ *Michailŭ Jubaşŭ* cu succesŭ mulţămitorŭ. Presenţĭ au fostŭ pe lângă protopopulŭ tractualŭ şi preoţii localĭ, unŭ numĕrŭ însemnatŭ de poporŭ şi de străinĭ din comune. Din 93 copii obligaţĭ şi 51 inscrişĭ, s'au înfăţişatŭ la esamenŭ 46 elevĭ. Diferinţa între copiiĭ obligaţĭ şi inscrişĭ se află mai cu sémă din neaptitudinea, miseria şi debilitatea pruncilorŭ, din care causă aprópe jumĕtate a trebuitŭ sĕ se scutéscă dela cercetarea şcólei. Materia de învĕţĕmêntŭ s'a predatŭ întrégă, bine şi la înţelesŭ, deşi mai cu sémă la începĕtorĭ s'ar fi aşteptatŭ deprindere mai multă. Frecuentarea a fostŭ regulată, şcóla se află în progresŭ.

9. **Valea Delşii, Ohaba Sibişelŭ**. In 3 Iuniu diminéţa s'a ţinutŭ esamenulŭ sub presidiulŭ inspectorelui districtualŭ, prin învĕţătorulŭ provisorŭ *Paulŭ Popescu* cu succesŭ de mijlocŭ. Au fostŭ de faţă numai 6 poporenĭ, ceea ce dovedesce puţinŭ interesŭ faţă de şcólă şi de crescerea tinerimei. Din 78 copii obligaţĭ, abia au cercetatŭ şcóla 38 cu puţină regularitate; se esaminară 30, dintre carĭ vr'o 4 nu au cercetatŭ şcóla mai de locŭ. Pe lângă tóte stăruinţele şi îndemnările repeţite din partea presidiului, poporulŭ nu se póte capacita în privinţa însemnătăţii şcólei, nu vré sĕ'şĭ trimită copiiĭ la şcólă şi orĭ-ce jertfă, fiă câtŭ de urgentă, numai cu forţa se póte mijloci. Materia de propunere nu s'a proprosŭ întrégă, după planŭ, şi s'a propusŭ mai multŭ mecanicŭ, decâtŭ la înţelesŭ; rĕspunsurile au fostŭ nesigure, fără combinare şi mai multŭ pe ghicite. Frecuentarea a fostŭ neregulată; în pedepse au incursŭ aprópe 20 fl. Copiiĭ nu au aplicare spre învĕţătură şi cu puţine escepţiunĭ suntŭ mărginiţĭ la minte; învĕţămêntulŭ stagnéză.

Mai amintescŭ la acestŭ locŭ, că la şcólele de statŭ din *Pesceana* şi *Zaicániu* s'au ţinutŭ esamenele în 7 şi 14 Iuniu. La şcóla din Pesceana, unde *elevii românĭ preponderează*, funcţionéză unŭ învĕţătorŭ diriginte şi o învĕţătorésă, ambii de naţionalitate maghiarĭ. La şcóla din Zaicaniu, unde *totalitatea elevilorŭ e română*, e aplicatŭ ca învĕţătorŭ Carolŭ Pasca. Rĕspunsurile elevilorŭ românĭ din doctrina creştinéscă au fostŭ îndestulitóre; catecheţii se remuneréză cu 40—50 fl. la anŭ.

Din acestŭ raportŭ apare, că starea şcólelorŭ şi a învĕţămêntului din acestŭ districtŭ protopopescŭ peste totŭ e îmbucurătóre şi mulţămită zelului desvoltatŭ din partea preoţilorŭ, ca directorĭ, şi a învĕţătorilorŭ ca nemijlociţii conducĕtorĭ, se află în înaintare continuă. Considerândŭ marea influinţă, ce o au cântările asupra poporului, ar fi o dorinţă generală, *ca sĕ se formeze corurĭ vocale la tóte şcólele*; asemenea deprinderea în gimnastică ar fi unŭ mijlocŭ potrivitŭ pentru desvoltarea fisică şi distragerea elevilorŭ.

In fine se observă, că grădinile de pomăritŭ, ce s'au mijlocitŭ pentru şcóle cu ocasiunea comassărilorŭ, ar fi tare de doritŭ, ca sĕ se ţină în grijă mai bună şi sĕ se cultive cu mai mare zelŭ ca până acuma; éră agricultura şi grădinăritulŭ, de care mai cu sémă au lipsă ţĕranii sĕ se propună în mai mare mĕsură, ţinêndu-se sémă de resultatele sciinţei şi ale esperienţelorŭ moderne.

— u. —

Deşŭ, 1891.

Esamenulŭ la şcóla poporală română din Deşŭ s'a ţinutŭ la 31 Maiu sub presidiulŭ d-lui protip. Ioanŭ Vele. Şcóla era frumosŭ decorată.

S'au esaminatŭ 42 de băieţĭ şi 15 fetiţe; şcóla era îndesată de părinţii şi mamele elevilorŭ, în frunte cu câteva dame şi inteliginţa din locŭ. Rĕspunsurile precise ale elevilorŭ din cele ḍece obiecte de învĕţămêntŭ şi ţinuta lorŭ îndrăsneţă dovediră de ajunsŭ diliginţa şi destoinicia d-lui învĕţătorŭ *Laurenţiu Micheşiu*.

Scrisorĭ de probă românescĭ au fostŭ 45. Cântările naţionale şi religióse şi declamaţiunile elevilorŭ produseră îndestulirea generală.

La fine, d-lŭ preşedinte ţinŭ o vorbire acomodată, dărui apoi 12 cărţĭ diferite şcolarilorŭ în preţŭ de 3 fl. şi făcŭ o colectă, la care au datŭ d-nii Gavr. Manu 1 fl., Aug. Munteanu 1 fl.,

Dr. G. Mihali 2 fl., Ioanŭ Cherecheşŭ 1 fl., Fl. Hatosŭ 1 fl., St. Mureşianu 50 cr., I. Onofrei 30 cr., G. Apahidanu 30 cr., T. Grigoraşŭ 20 cr., Mitru G. Mureşianŭ 40 cr., Toma Samoilă 20 cr., Nastasia Mureşianŭ 20 cr., Simionŭ Câmpeanu 20 cr., Todorŭ Rednicŭ 20 cr. Mai mulţĭ poporenĭ 3 fl. Suma 11 fl. 50. Din aceştia 2 fl. 50 cr., s'au împărţitŭ între elevĭ, ér 9 s'au reţinutŭ pentru cărţĭ.

P. Mureşianu Şireganulŭ.

Ghiladŭ (protopiat. Ciacovei,) 1891.

Esamenulŭ la şcóla română gr. c. din Ghiladŭ s'a ţinutŭ în ḑiua S. Constantinŭ şi Elena prin învĕţătorulŭ *Constantinŭ Toma.*

Copii obligaţĭ la şcólă 50, esaminaţĭ au fostŭ 34. Numai 5 dintre cei esaminaţĭ nu sciu scrie şi ceti.

La esamenŭ a fostŭ de faţă d-lŭ protopopŭ Alexiu Manciu, preotulŭ localŭ Ioanŭ Ceontea şi doi învĕţătorĭ din vecinătate. Óspeţii puseră diferite întrebărĭ şcolarilorŭ şi cu rĕspunsurile primite au rĕmasŭ pe deplinŭ mulţumiţĭ. Printre esaminarea din singuraticele obiecte de învĕţămêntŭ, s'au declamatŭ din partea şcolarilorŭ mai multe poesii naţionale frumóse.

Mai multŭ ne va mulţumi resultatulŭ acestui esamenŭ, décă vomŭ ţine sémă, că abia 2—3 şcolarĭ au avutŭ manualele de lipsă, ba nicĭ şcólă propriă n'a avutŭ acéstă comună, căcĭ şcóla de anŭ a arsŭ împreună cu rechisitele din ea.

Décă pe lângă tóte acestea n'amŭ rĕmasŭ cu totulŭ pe josŭ cu învĕţămêntulŭ, este a se mulţumi numai vrednicului nostru învĕţătorŭ, care încă de prin an. 1848 îşĭ împlinesce cu sirguinţă diregĕtoria sa şi deşi nu are o leafă mai mare de 70 fl. la anŭ, din cheltuiala propriă a provĕḑutŭ pe mai mulţĭ copii cu cele de lipstă pentru şcólă şi a provĕḑutŭ şi şcóla cu table de păreţĭ.

După tóte acestea a meritatŭ bĕtrânulŭ învĕţătorŭ lauda şi mulţămita, ce i o esprimă la fine d-lŭ protopopŭ.

Unulŭ din cei de faţă.

Incetarea rĕsboiului vamalŭ şi comerciulŭ de vite.

Vorbindŭ despre întrebarea, décă monarchia austro-ungară va ridica în curêndŭ şi oprirea importului de vite din România, „Naţionalulŭ" scrie între altele:

Preţurile carnei s'au urcatŭ atâtŭ de multŭ, încâtŭ o mare parte din poporaţiă a trebuitŭ sĕ-şĭ restrângă consumaţiunea şi chiar sĕ renunţe la carne. Suferinţa resultată din acéstă stare de lucrurĭ, s'a simţitŭ mai cu sémă la Viena, unde consiliulŭ comunalŭ, chiar în vremea când rĕsboiulŭ vamalŭ era mai îndârjitŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ sĕ facă demersurĭ pe lângă ministeriulŭ comerciului, spre a obţiné deschiderea fruntarielorŭ austriace pentru vitele nóstre.

Lipsa şi prin urmare scumpetea carnei continuă şi până acum la Viena. Situaţiunea ameninţă chiar sĕ se înrăutăţéscă, din causa înlesnirilorŭ ce Germania, unde lipsa de carne e asemenea fórte mare, a acordatŭ Austro-Ungariei. O parte din vitele unguresci trecândŭ in Germania, atrase de preţurile fórte bune ce se plătescŭ acolo, firesce că golulŭ din piaţa Vienei se va mări şi preţurile se vorŭ urca şi mai multŭ.

In vederea acestei înrĕutăţirĭ a situaţiei, în şedinţa dela 26 Juliŭ a consiliului comunalŭ vienesŭ, consilierulŭ Wimberger a făcutŭ următórea propunere;

„Primarulŭ este rugatŭ ca, punêndu-se în capulŭ unei deputaţiuni a consiliului comunalŭ, sé aducă la cunoscinţa ministrului de comerciu, că *consiliulŭ comunalŭ consideră esistenţa mai departe a opririi importului de vite din România, ca o nenorocire însemnată pentru poporaţiunea Austriei şi cu deosebire pentru Viena*; că consiliulŭ doresce *grabnica ridicare a acestei oprirĭ* şi în fine, să Excelenţa sa ministrulŭ de comerciŭ, până la o alegere definitivă a acestei cererĭ, va dispune celŭ puţinŭ provisorŭ, ca importulŭ de vite din România se fie posibilŭ a se face directŭ la Viena".

Atâtŭ de grea e situaţia, în câtŭ consiliulŭ comunalŭ din Viena, nicĭ n'are râbdare se aştepte resolvirea definitivă a cererei sale, ci pretinde ca *imediatŭ*, sĕ se deschidă fruntaria.

Când numitulŭ consiliu comunalŭ cerea anii trecuţĭ deschiderea funtariilorŭ pentru vitele nóstre, trebuinţele rĕsboiului vamalŭ făceau pe guvernulŭ austriacŭ se nu admită cereraa.

Astă-ḑi, aceste consideraţiunĭ au dispărutŭ, odată cu rĕsboiulŭ. Preteostulŭ epizootiei, care în vremea cofliotului era bine-venitŭ, acum nu se mai póte invoca; mai alesŭ cá, după cum bine scie guvernulŭ Austro-Ungarŭ, bóle de vite nu suntŭ la noi.

Putemŭ dar spera, că în curêndŭ vitele mari din România vorŭ fi liberate se între în Austro-Ungaria; demersulŭ consiliului comunalŭ din Viena oferă guvernului austriacŭ celŭ mai bunŭ prilejŭ pentru a ridica oprirea de pâuă-acumŭ, oprire care a fostŭ o „nenorocire însemnată pentru poporaţia Austriei şi cu deosebire pentru Viena".

Apelŭ cătră părinţĭ.

Conform decisiunei „comitetului reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provinciă", — şi în urma însărcinării primite dela acestŭ comitetŭ, pre cum şi cu învoirea Inaltŭ prea sânţiei Sale D-lui Episcopŭ diecesanŭ prea graţiosulŭ Patronŭ alŭ reuniunei, — subscrişii aducemŭ la cunoscinţa onoratului publicŭ românŭ şi în specialŭ tututorŭ părinţilorŭ, că *la şcóla română gr. or. confesională superióră de fetiţe din Aradŭ*, provĕḑută cu internatŭ şi arangiată după recerinţele timpului modernŭ cu tóte recuisitele prescrise, înactivată în anulŭ trecutŭ, inscrierile se începŭ în 1 Septemvrie st. n. în localităţile scólei: casa cea nóuă diecesană de lângă biserica catedrală.

Eleve se primescŭ în tóte clasele.

Elevele, carĭ până acum nu au frecuentatŭ scóla, au a se supune unuĭ esamenŭ de primire, séu sĕ dovedéscă cu atestatŭ publicŭ şcolasticŭ clasa absolvată în anulŭ trecutŭ.

Internatulŭ şcólei corĕspunde pe deplinŭ tuturorŭ postulatelorŭ atâtŭ didactice câtŭ şi sanitare.

Eleve interne solvescŭ pentru întréga provisiune pe lună 12 fl. şi 2 fl. didactru.

Elevele esterne solvescŭ pe lună numai 2 fl. didactru. Solvirile se facŭ anticipative.

Afară de studiile şi ocupaţiunile prescrise în planulŭ de inĕţămêntŭ, elevele pe lângă o taxă lunară fórte moderată vorŭ primì instruare din limba francesă şi pianŭ.

Tóte elevele au a fi provĕḑute cu cărţile prescrise, cu rechisite de scrisŭ şi desemnŭ, precum şi cu rechisitele de cusutŭ şi lucru de mână.

Elevele interne au a mai fi provĕḑute cu unŭ matraţŭ, unŭ covorŭ de patŭ, douĕ perine, patru feţe de perine, unŭ poplonŭ cu douĕ lepedee, douĕ lepedee de patŭ, şése ştergare; cuţitŭ, furculiţă, o lingură de supă şi una de cafea, pocalŭ pentru apă, lavorŭ, periă de dinţĭ, săpunŭ şi peptene; vestminte albe din fiă-care celŭ puţinŭ şése bucăţĭ, precum şi cu încălţămintele şi îmbrăcămintele de lipsă. Pentru egalitate şi uniformitate se vorŭ face în internatŭ, pe spesele elevelorŭ: cătrinţele (şurţele) precum şi unŭ vestmêntŭ de stradă.

Deslușirĭ mai detaiate se potŭ cere séu în persónă séu în scrisŭ dela direcţiunea şcolară séu dela secretarŭ.

Aradŭ, din şedinţa comitetului reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provinciă, ţinută în 31 Iuliu st. nou 1891. Aurelia *Beleşŭ.* m. p. presidentă. Dr. Giorgiu *Plopŭ*, m. p. secretarŭ.

Mulţămită publică.

Pĕtrunşĭ adêncŭ de multele semne de iubire cătră noi cu ocasiunea morţiĭ iubitului şi neuitatului nostru fiu **Eugeniu Sabin** studinte de clasa a IV reală, pe care amicii şi binevoitorii nostri au binevoitŭ a le manifesta atâtŭ prin scrisorĭ şi telegrame de condolenţă, câtŭ şi prin numĕrósa lorŭ participare la îmormêntare, întră carĭ strălucea în rĕndulŭ şirurilorŭ de conductŭ funebru lamura inteliginţii române din Buciumŭ şi Abrudŭ precum şi corpulŭ studenţilorŭ din jurŭ, — ne luămŭ decĭ voiă a esprima pe calea acésta profunda nóstră mulţămită tuturorŭ acelorŭ prea stimaţĭ amicĭ, carĭ din acestŭ prea durerosŭ incidentŭ au binevoitŭ a încerca sĕ aline durerea nóstră, pe carea altfelŭ numai acela o póte alina, carele în nemărginita sa înţelepciune a binevoitŭ a ne certa, chemândŭ din braţele nóstre la sine pe unulŭ din cele mai preţióse ale nóstre odóre.

Buciumŭ-Cerbŭ, 31 Jul. (12 Aug.) 1891.

Jalnica familiă Todescu.

CARACTERULŬ.*)

Insuşirile caracterului

2. Stăpânirea de sine şi abnegarea.

Unŭ esemplu de stăpânire de sine din partea unui Arabŭ istorisesce Soleiman-Alvarec-Bei-Şemsed'din.

Nicĭodată — ḑice Soleiman — n'a vĕḑutŭ unŭ omŭ mai înţeleptŭ decâtŭ pe Mamun-Ibn-Arreşid. Odată adecă, când mĕ aflam la elŭ, ţinea în mână unŭ hiacintŭ (pétră scumpă) roşu şi'lŭ întorcea, aşa că strălucea în tóte părţile. Chiămà apoi la sine unŭ aurarŭ şi'i poruncì sĕ pileze pétra şi sĕ o îmbrace în aurŭ. După trei ḑile îi poruncì érăşĭ sĕ vină sĕ-i arate câtŭ de departe a înaintatŭ cu lucrulŭ. Aurarulŭ cu faţa galbenă de spaimă şi tremurândŭ întrà în odaiă şi când Mamun îlŭ întrebà de pétră, bêlbĕi câteva cuvinte neînţelese; Mamun vĕḑù atuncĭ îndată ce s'a petrecutŭ. Elŭ îşĭ întórse faţa şi scrăşni din dinţĭ, pănă când i s'a aşeḑatŭ mănia. După aceea mai întrebà încă odată pe aurarŭ, ce a făcutŭ cu pétra şi acesta rugându-se de iertare, scóse pétra, care s'a fostŭ spartŭ în patru bucăţĭ, din întêmplare i-a lunecatŭ din mână şi tocmai pe nicovală. Mamun ḑise: „Tu pentru acésta nu eştĭ vinovatŭ, fă dér patru inele marĭ de sigilŭ din ea". După aceea vorbì încă cu aurarulŭ şi aşa de prietinosŭ, încâtŭ se părea, că pétra în patru bucăţĭ îi plăcea mai bine ca întrégă. După ce se duse aurarulŭ, întrebà Mamun: „Sciţĭ voi câtŭ preţuia acéstă pétră?" — Noi rĕspunserămŭ că nu scimŭ şi elŭ ḑise: „O sută dc uĕḑecĭ de mii de dirhense" (96,000 florinĭ).

Incă şi mai mare stăpânire de sine dovedì Kais-Ibn-Azim. Când acesta şedea într'o ḑi la masă cu mititelulŭ sĕu fiiu, servitórea aducêndŭ într'o frigare unŭ mielŭ friptŭ, îlŭ scăpà din mână, frigarea cu carnea căḑù tocmai pe capulŭ copilului şi acesta murì îndată. Servitórea încremenì de spaimă; elŭ însĕ ḑise: „Tu eştĭ nevinovată înaintea lui Dumneḑeu. Acesta fiă lăudatŭ!"

Unŭ naturelŭ, cu câtŭ e mai tare, cu atâtŭ mai necesarŭ este sĕ se scie disciplina şi stăpânì pe sine. Rr. Iohnson ḑice ce-i dreptŭ, că omulŭ devine cu atâtŭ mai bunŭ, cu câtŭ îmbĕtrânesce mai multŭ şi cu câtŭ devine mai espertŭ; acésta însĕ atêrnă în realitate cu totulŭ dela împrejurărĭ séu mai vêrtosŭ dela voinţa omului. Nu greşelele înăscute ruinéză pe omŭ, ba nicĭ chiar cele sĕvêrşite ci numai chipulŭ şi modulŭ cum se pórtă elŭ după săvêrşirea lorŭ. Inţeleptulŭ va trage din greşelele făcute învĕţătura de a le încungiura în viitorŭ; alţii devinŭ cu timpulŭ totŭ mai îndrăciţĭ şi stricaţĭ.

Puterea junimei este în multe privinţe necóptă şi se manifesta chiar în modŭ stricăciosŭ, décă nu este condusă cum se cade. Stefan Gerard, unŭ Francesŭ, care ajunse la marĭ onorurĭ, lua pe toţĭ tinerii, pe carĭ îi cunoscea ca fórte vehemenţĭ şi iuţĭ în serviciulŭ sĕu şi sub scutulŭ sĕu deosebitŭ; căcĭ era de părere cu totŭ dreptulŭ, că asemenĭ tinerĭ, devinŭ cei mai bunĭ lucrătorĭ, décă le iai ocasiunea de a se aprinde. Altfelŭ tótă puterea, câtŭ e mai multă, se perde în isbucnirĭ de mâniă. Mulţĭ dintre cei mai marĭ ómenĭ au fostŭ fórte vehemenţĭ, dér totŭ aşa de mare a fostŭ tăria voinţei lorŭ de a'şĭ întrâna acestŭ desfrêu.

Renumitulŭ Earol of Strafford a fostŭ de totŭ vehementŭ şi'şĭ dădea cea mai mare silinţă de a'şĭ modera acésta patimă. Când unŭ amicŭ bĕtrânŭ alŭ lui, Cooke, îlŭ dojeni sincerŭ din causa acésta, elŭ îi scrise: 'Mĭ-ai datŭ o bună învĕţătură în răbdare, şi ḑĕu, anii mei şi patimile mele 'mĭ dau destulă ferbinţélă. Dér sperezŭ, că în cursulŭ timpului se va rĕcì. Ceea ce face ca acésta greşélă sĕ fiă atâtŭ de condamnabilă, nu este atâtŭ vehemenţa însăşĭ, câtŭ împregiurarea că isbucnesce aşa desŭ tocmai acolo, unde nu trebue şi nu este potrivitŭ.

Şi Cromwell a fostŭ fórte vehementŭ, neîmblânḑitŭ şi încăpăţinatŭ în juneţa sa, aşa că făcù multe neajunsurĭ şi avea unŭ rĕu renume. După ce ajunse însĕ sub mâna de ferŭ a calvinismului, i-se dădù energiei sale o direcţiune mai bună, aşa că devenì stăpânŭ peste Anglia.

Ducele de Wellington a fostŭ din fire fórte vehementŭ cu Napoleonŭ, şi numai printr'o continuă veghiare se putea stăpâni. La Waterloo elŭ dă poruncile sale în situaţiunile cele mai critice, fără să arate nicĭ cea mai mică iritare, ba încă cu voce mai puţinŭ tare, ca altădată.

(Va urma.)

*) După Smiles-Rudow. A se vedé Nr. 167 alŭ „Gaz. Trans." din 1891.

HIGIENA.

Pentru vindecarea ofticei séu tuberculosei.

Pentru cei ce suferŭ de durere de peptŭ, d-lŭ preotŭ din Arghihatŭ, în urma unorŭ esperienţe ale sale, recomandă mai pe susŭ de tote unŭ traiu *regulatŭ şi dieteticŭ, aerŭ curatŭ de pădure* şi o *hrană vegetală.*

Amintitulŭ preotŭ ne împărtăşesce unŭ casŭ specialŭ, din care a făcutŭ d-sa aceste esperienţe şi de care ni-lŭ descrie în următorulŭ modŭ:

O rudeniă a mea, în etate abia de 22 de anĭ, cu ocasiunea unei petrecerĭ a beutŭ apă de ghiaţă, de care a căpătatŭ aprindere de plămânĭ în mare mĕsură. De mórte a scăpatŭ, ce e dreptŭ, dér în urma acésta începură a se ivi urmele periculóse ale tuberculosei, ér la unŭ anŭ după aceea au constatatŭ medicii, că bolnavulŭ în adevĕrŭ sufere de oftică, fiindu-i atăcată partea stângă a plămânelorŭ.

Bolnavulŭ a plecatŭ momentanŭ în ţinuturĭ căldurose, unde îlŭ sfătuiră doctorii sĕ mérgă, prescriindu-i o dietetică severă, de-a mânca cărnurĭ uşóre şi a bea vinurĭ tarĭ.

Aşa a trăitŭ o jumĕtate de anŭ; plămânile însĕ în locŭ sĕ i-se vindece au începutŭ a trece în putreḑime.

Parinţii rĕposându-i în acestŭ timpŭ,

bolnavulŭ n'a mai avutŭ mijlóce de a trăi în ţinuturĭ călduróse din străinătate, ci a fostŭ silitŭ sĕ vină la casa părintéscă, care se afla în nisce locurĭ deluróse şi *împregiurate de pădurĭ*.

S'a lăsatŭ de dietetica prescrisă şi a trăitŭ după împregiurările sale casnice şi modeste. S'a făcutŭ vegetarianŭ, a bĕutŭ lăpturĭ, mânca póme şi ferturĭ. Cu desperare rodea serĭ întregĭ *jaiulŭ* recomandatŭ de babele satului, carĭ ḑiceau, că de acela va căpăta plămânĭ nouĕ. Ḑile întregĭ vagabunda în pădurile umbróse din vecinătatea satului sĕu, odihnindu-şĭ trupulŭ slabŭ şi obositŭ pe pajiştea móle de sub arborĭ.

Scalda ĭi era oprită, dér elŭ îşĭ cugetă, că pentru ce sĕ se mai reţină, după ce şi aşa i-s'a spusŭ, că ḑilele i suntŭ numĕrate. Incepŭ deci sĕ se scalde, dér se 'nţelege, că totdéuna cu luare aminte şi la timpŭ potrivitŭ.

In fine sosì timpulŭ sĕ móră, dér n'a muritŭ; cei ce-i preḑiseră mórtea au rĕmasŭ de minciună şi la sfĕrşitulŭ verei se simţia mai bine ca orĭ când. In anulŭ următorŭ a încetatŭ de-a mai tuşi şi de a scuipa. Nu peste multŭ timpŭ elŭ s'a pusŭ apoi pe economiă şi a începutŭ sĕ-şĭ vadă de treburĭ. După trei anĭ a mersŭ la unŭ doctorŭ specialistŭ, ca sĕ lŭ visiteze. Mediculŭ a constatatŭ, că tuberculosa a dispărutŭ şi că ranele plămânilorŭ suntŭ vindecate.

Astăḑĭ rudenia acésta a mea e în vĕrstă de 50 de anĭ şi e totdéuna veselŭ şi vioiu, dér ţine şi acum la dietetica sa vegeteriană şi numai lăpturĭ şi apă bea. Vegetalele, mai vĕrtosŭ însĕ *jaiulŭ*, re'noesce sângele şi impedecă trecerea plămânilorŭ în putreḑiune.

Stefanŭ Sabo.

Din serile de érnă.

Ghîciturĭ.

Ce stă în apă şi nu putreḑesce?

(Pétra.)

*

Ce alérgă la apă şi nu bé?

(Clopotulŭ de vacă.)

*

Ce stă în cuiu cu gura în josŭ?

(Clopotulŭ.)

*

Ce îngieţă vera mai iute, decâtŭ érna?

(Laptele.)

*

Cine cântă'n ḑiorĭ de ḑi şi nu-i beatŭ?

(Cocoşulŭ.)

*

Amŭ unŭ bou roşu, unde se culcă i-se cunósce loculŭ.

(Focŭ.)

*

Am o iapă înşelată; decă'i iau şéua, i-se vĕdŭ maţele.

(Lada.)

*

Hodoriţă pe poliţă,
Hodoroiŭ cu mĕturoiu
O gonesce dinapoi.

(Şorecile şi mâţa.)

*

Amŭ unŭ bou cu ochii 'n córne.

(Melculŭ.)

*

Amŭ unŭ calŭ cu patru picióre; bé şi nu mănâncă; de nu-lŭ ducŭ, nu merge.

(Plosca,-plosca.)

*

Porumbŭ vênătŭ
Cu clonţu'n pămêntŭ.

(Plugulŭ.)

*

Am o épă surépă
Când o ducŭ la apă
De códă o ducŭ
De códă o aducŭ.

(Ciurŭ.)

Auḑite în *Betfia*. Koevari.

Vîjulŭ*) şi baba.

anecdotă poporală.

Se spune, că a fostŭ odată unŭ vîjŭ şi o babă, numai ei doi, dér sĕracĭ, de abia trăiau de pe o ḑi pe alta. Odată s'au însămatŭ şi ei şi şi-au făcutŭ plăcintă şi au adusŭ holircă**) sĕ trăiéscă odată şi bine.

Face baba plăcintă, ér vîjulŭ merge după holircă, o ferbe şi o pune la căpĕtîiulŭ patului, ér baba pune plăcinta în sicriu.

Se iau amêndoi şi mergŭ în pădure după vre-o douĕ găteje sĕ pótă ferbe şi puţină carne ce aveau. Baba, veḑĭ bine, închide uşa bine şi haidŭ la pădure.

Mergêndŭ amêndoi pe cale, baba cu orĭ cine se întâlnia ḑicea: „Mĕi omule, sĕ nu mergĭ la noi acasă, se iai cheia de-asupra uşorului sĕ ne mănâncĭ plăcinta din sicriu şi sĕ ne bĕi holirca dela căpĕtîiulŭ patului!“

Şi aşa ḑicea ea către toţĭ ómenii, cu câţĭ se'ntâlnia.

Bine! Adună ei câteva găteje şi se întorcŭ înapoi, dér ce sĕ veḑĭ? — Uşa deschisă, plăcinta mâncată şi holirca beută, adecă nicĭ asta, nicĭ ceea ca'n palmă.

— „Mĕi vîjule, ni au mâncatŭ plăcinta şi ni-au bĕutŭ holirca, dér nimenĭ altulŭ, decâtŭ blăstĕmatele estea de musce. Hai sĕ le omorîmŭ. Eu voiu lua unŭ chindeu***), tu ia toporulŭ şi după ele.“

Se da baba prin casă după musce. Baba „pliosc!“ cu chindeulŭ, vîjulŭ „pujŭ!“ cu toporulŭ, în păreţĭ, în cuptorŭ, în masă şi în totŭ loculŭ, unde se puneau musce.

O muscă écă se pune pe fruntea babei. Atuncĭ baba: „ici vîjule!“ arĕtêndu-şĭ cu degetulŭ spre frunte, vîjulŭ „jupŭ!“ cu toporulŭ în capŭ la babă.

Baba móre, vîjulŭ rĕmâne vĕduvŭ.

Districtulŭ Năsĕudului, 1891. Mihăescu.

*) Vîjŭ=moşŭ, moşnégŭ.

**) Holircă=Vinarsŭ, rachiu.

***) Chindeu= stergarŭ, prosopŭ.

MULTE ŞI DE TOATE.

Deprinderĭ de limbă.

— 1. Doi cu doi şi cu doi; doi nainte, doi napoi; cei dinainte napoi, cei dinnapoi în nevoi.

— 2. Am o capră, pétra crapă, de nu crapă, vai de capră.

Deprinderile acestea se ḑicŭ câtŭ se póte de iute şi mai de multeorĭ după olaltă. *Kœvary*.

*

Intre ghiarele urşilorŭ.

Pe la mijloculŭ lunei trecute, în menageria din parculŭ „Lincoln“ în Chicago s'a petrecutŭ o scenă dintre cele mai îngrozitóre.

După cum se scrie din New-York, mai mulţĭ străinĭ din Minneapolis au visitatŭ menageria din parcŭ, unde unŭ tată, la dorinţa fetiţei sale, a petrecutŭ timpŭ mai îndelungatŭ lângă o colivie în care se aflau patru urşĭ. Ca sĕ vadă fetiţa mai bine săriturile urşilorŭ ce se jucau voioşĭ, tată-sĕu o luă de brêu şi o ridică pe grădele d'asupra coliviei. După vr'o câteva minute însĕ, brĕulŭ se rupse şi fetiţa căḑŭ în o adêncime de vr'o patru metri în colivie, şi încă dreptŭ în spatele unui ursŭ, care ca trĕsnitŭ, sări de spaimă la o parte. Fetiţa rĕmase de pe spatele ursului pe padimentulŭ de pétră fără sĕ se fi vătĕmatŭ câtuşĭ de puţinŭ. Vr'o câteva dame din publiculŭ presentŭ leşinară, ér bărbaţii sub impresiunea grósnică a scenei, rĕmaseră încremeniţĭ.

Urmă vr'o câteva secunde o linişte înfricoşată, când deodată publiculŭ fù mişcatŭ de o nouă scenă şi mai îngrozitóre. Nenorocitulŭ tată cu eşitŭ din minţĭ se aruncă după fetiţă în fundulŭ coliviei şi în momentulŭ următorŭ, aprópe nebunŭ îşĭ strînse copilulŭ în braţe şi sări într'unŭ unghiu alŭ coliviei. Cu mâna stângă îşĭ ţinea copila la pieptŭ, ér cu mâna dréptă, în care avea unŭ miserabilŭ băţigaşŭ de plimbare, aştepta sĕ respingă atacurile sĕlbatice ale fiarelorŭ. Păzitorulŭ îngrozitŭ a fugitŭ numai decâtŭ spre edificiulŭ direcţiunei din apropiere după o puşcă, ér publiculŭ încunjură colivia cu neliniştea sufletéscă, care îi făcea sĕ tremure ca frunḑa, aşteptândŭ desvoltarea înfricoşatei scene. Ca inspiraţĭ toţĭ de acelaşĭ sîmţemêntŭ, bărbaţĭ şi femei deopotrivă aruncau prin grădele cu petrii sute şi sute asupra fiarelorŭ ce părea că s'au retrasŭ numai pe unŭ momentŭ îndĕrĕptŭ.

In sfĕrşitŭ ursulŭ celŭ mai tînĕrŭ îşĭ luă curagiulŭ şi în depĕrtare de doi paşĭ dela tată, grósnicŭ mormăindŭ se ridică în două picióre. Nenorocitulŭ omŭ în desnădăjduirea sa, trase cu băţigaşulŭ o lovitură peste botulŭ ursului cu aşa putere, încâtŭ sĕlbateculŭ animalŭ tresări îndĕrĕptŭ. Acéstă surprindere însĕ a ţinutŭ numai vr'o câteva momente, căcĭ deodată se ridicară toţĭ patru urşii în picióre şi mormăindŭ păşeau spre unghiulŭ, în care se afla părintele cu copilulŭ strânsŭ la pieptŭ.

In acestŭ ultimŭ momentŭ, vede strîmtoritulŭ tată unŭ drugŭ lungŭ de lemnŭ, care era la unŭ capĕtŭ încărligatŭ şi stătea acăţatŭ de păretele coliviei. L'au luatŭ numai decâtŭ şi acăţândŭ capĕtulŭ încărligatŭ de vestmêntulŭ copilei, drugulŭ îlŭ întinse în susŭ. Sute de mânĭ sĕ întinseră atuncĭ spre drugŭ, şi ridicândŭ fetiţa în susŭ o mântuiră.

După ce astfelŭ fù mântuită copila, care de frică îşĭ perduse simţirile, josŭ pe padimentulŭ coliviei, înfricoşata scenă reîncepù a se desvĕlì din nou. Nenorocitulŭ omŭ sări pe o pétră, ca astfelŭ sĕ ajungă mai cu înlesnire drugulŭ ce i-se întinsese de susŭ în colivie şi pe când era sĕ pună mâna pe drugŭ, tóte patru înfuriatele fiare urlândŭ sĕlbaticŭ năpădiră asupra lui şi cu gróznicele lorŭ labe îlŭ traseră josŭ la pămêntŭ, unde tóte patru începură sĕ'lŭ sfĕrtice. Bietulŭ tată însĕ nu şĭ-a perdutŭ nicĭ de astădată presenţa de spiritŭ şi cu pumnii sĕi bine încleştaţĭ aplica loviturĭ puternice acuşĭ în dréptă acuşĭ în stânga şi necontenitŭ striga după drugŭ. In sfĕrşitŭ îĭ succese sĕ apuce drugulŭ în momentulŭ ultimŭ, când adecă obositŭ de atâtŭ luptă nu putea multŭ sĕ mai resiste puterilorŭ incomparabilŭ mai marĭ ale fiarelorŭ înverşunate. Publiculŭ îlŭ trase iute şi pe dênsulŭ afară din colivie, scăpându-lŭ astfelŭ din ghiarăle urşilorŭ şi de mórte sigură. Pe când sosise păzitorulŭ cu puşca, ambii, tata şi copila, erau mântuiţĭ.

*

Impărţirea trupelorŭ în Austria.

După resultatele numĕrărei poporaţiunei prin comitetulŭ militarŭ technic-administrativŭ, din 1890, se împartŭ trupele astfelŭ: Austria de josŭ 31,363 soldaţĭ, Austria superióră 5826 soldaţĭ, Salzburg 1584, Stiria 8043, Carintia 3714, Carniolia 2264, Triestulŭ dimpreună cu teritorulŭ sĕu 1995, Görz şi Gradişca 1152 Istria 8630, Tirolulŭ 7886, Voralberg 433, Boemia 34,392, Moravia 14'988, Silesia 2524, Galiţia 53,401, Bucovina 3544 şi Dalmaţia 5398, laolaltă 187,537 soldaţĭ. Din cifrele susŭ amintite reese, că Galiţia are cei mai mulţĭ soldaţĭ.

*

Unŭ principe, care se află încă în rĕsboiu cu Prusia.

Principatulŭ Liechtenstein are o întindere de trei milurĭ pătrate şi 9124 de locuitorĭ şi e situatŭ între Elveţia şi Austria. Principele acestei ţĕrĭ, care este Ioanŭ II, duce de Troppau şi Jägerdorf, conte de Rietberg etc. Acesta în anulŭ 1866 dimpreună cu Austria, declară rĕsboiu Prusiei şi puse pe piciorŭ de rĕsboiu o „trupă“ de 6 soldaţĭ, dér la pacea dela Praga în 23 August 1866 a fostŭ acestŭ principatŭ „uitatŭ“ şi de atuncĭ trăesce încă pe piciorŭ de rĕsboiu cu Prusia, fără ca însĕ în ceştĭ 25 de anĭ sĕ se fi schimbatŭ vre-o împuşcătură între aceste douĕ state! Dealtmintrelea principatulŭ Liechtenstein e o ţéră în adevĕrŭ fericită. Dela 1866 încóce locuitorii lui nu plătescŭ nicĭ dare de statŭ, nicĭ dare comunală, principele, care are destui banĭ şi elŭ plătesce pe funcţionarĭ. Afară de acea în urma unei convenţiunĭ cu Austria nicĭ nu recruteză soldaţĭ.

*

O nouă meseriă.

Preşedintele Republicei Francese va primì peste câte-va ḑile unŭ darŭ fórte originalŭ, acesta este portretulŭ seŭ „scrisŭ“ cum s'ar ḑice, portretulŭ seŭ desĕmnatŭ cu litere scrise cu mâna. Trăsurile feţei, pĕrulŭ, barba, sprâncenele, pleopele ochilorŭ suntŭ fórte exactŭ făcute din cuvintele şi frazele biografiei d-lui Carnot. Cele dintâiŭ vorbe din acéstă biografiă se găsescŭ în partea dréptă a cărărei pĕrului. Haina, cravata, gulerulŭ şi până şi nasturii cămăşei suntŭ alcătuite din diferite fragmente din discursurile pronunţate de preşedintele republicei.

D'asupra marelui cordonŭ, ale cărei ape suntŭ perfectŭ imitate, se póte ceti mesagiulŭ d-lui Carnot rostitŭ cu prilegiulŭ numirei sale de şefŭ alŭ Statului.

Portretulŭ este între dóuĕ ramorĭ de laurĭ; frunzele uneia suntŭ desinate prin mijloculŭ biografiei lui Lazare Carnot, frunzele din cea-l-altă parte prin acela alu biografiei d-lui Hippolyte Carnot.

Desemnulŭ care este de 20 centimetri pe 15, conţine 62.000 litere.

Autorulŭ acestei lucrărĭ este unŭ anume Soter, care 'şi dă titlulŭ de „artistŭ în miniatură micrografică“ şi lucrarea acésta a terminat'o în patru lunĭ.

*

Expositiă de cânĭ

Cânii nu se vorŭ mai plânge, că lumea nu se ocupă şi de ei. D'acum şi până în luna lui Octomvre viitorŭ li se vorŭ consacra patru expositiunĭ, în Anglia şi în Austria. La 13 Augustŭ st. n., cânii ciobăneşcĭ vorŭ fi expuşĭ la Liverpool. De la 2 până la 4 Septembre, o nóuă expositiă cânéscă se va deschide la Birkenbad. Societatea canică din Boemia va ţinè pe a sa la Praga, de la 6 până la 8 Septemvre. Insfârşitŭ, de la 27 până la 29 Octomvre, expositia canică din Londra va avè locŭ în palatulŭ de Cristalŭ.

Tragerĭ la sorţĭ.

Losurile Crucei-roşii italiane (dela 1885), 1 Augustŭ:

A) Tragerĭ pentru premii, seriile cu nrii: 1234,17. 1254,47. 1468,50. 3023,38. 3228,24. 4007,44. 4149,38. 4241,45. 6889,6. 7486,37. 8114,7. 9119,46. 9570,27. 10773,48. 11456,31. 11868,14.

B) Tragerĭ pentru amortisaţiune, seriele: 1125, 2847, 3927, 4277. 4293, 6685, 8984, 9442, 9589, 10342, 10695, 11864.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Iulie — are 31 ḑile. — Cuptorŭ.

1891 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	4 SS. 7 coconĭ din Efes	16 Rochus	4. 57	7. 10
Lunĭ,	5 M. Eusingen	17 Bertram	4. 58	7. 08
Marţĭ,	6 (†) Schimb. la faţă	18 Agapitus	5. 00	7. 06
Mercurĭ,	7 Mart. Dometie	19 Sebald	5. 01	7. 05
Joi,	8 Mart. Emilianŭ	20 (†) Stefanŭ	5. 02	7. 03
Vinerĭ,	9 S. Ap. Mateiu	21 Rudolf	5. 04	7. 00
Sâmb.	10 Mart. Laurenţiu	22 Gustavina	5. 06	6. 58

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 12 Aug. n. 1891

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenescŭ	80	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	10.60	10.80
Grâu de Pesta	80	10.55	10.75
Grâu de Alba-regala	80	10.60	10.80
Grâu de Bácska	80	10.60	10.80
Grâu ung. de nordŭ	80	—.—	—.—

Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	9.35	9.50
Orzŭ	nutreţŭ	60.—	6.—	6·40
Orzŭ	de vinars	62.—	.—	.—
Orzŭ	de bere	64.—	.—	.—
Ovĕsŭ		39.41	6.10	6.50
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	6.20	6.25
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	6.15	6.20
Cucuruzŭ	"	—	.—	.—
Hirişcă	"	—	7.40	7.70

Preţulŭ pe 100 chilograme.

Producte div.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	—.—	—.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
"	roşiă	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37.—	38.—
Oleu de in		5.65	5 75
Uns. de porc	dela Pesta	52.50	53.—
"	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	44.50	45.—
"	afumată	50.—	50.50
Sĕu		37.	38.—
Prune	din Bosnia în buţĭ		
"	din Serbia în sacĭ		
Lictarŭ	slavonŭ nou	21.—	22.—
"	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
"	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	137.	138.
Spirtŭ	brutŭ	17.—	17.50
"	Drojdiuţe de spirt	18.50	19.—

Tergulŭ de rîmători din Steinbruch. La 10 Aug. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 144,340 capete, la 11 Augustŭ au întratŭ 1921 capete şi au eşitŭ 1077 rĕmânêndŭ la 12 Aug. unŭ numĕrŭ de 145164 capete. — Se notézĕ: marfa *unguréscă* veche, grea dela — până la — — cr.. marfă *ungurésca* tineră grea dela 48— cr. până la 48½ cr., *de mijlocŭ* dela 49 cr. până la 50 cr — *uşórĕ* dela 50 cr. până la 52 cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela — până la — cr. — *de mijlocŭ* dela — cr. până la — cr. *uşóră* dela 49½ cr. până la 51 cr. — *Marfă de România* de *Băkony* grea dela — cr. până la — cr. transitto mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. până la — cr. transito dto ţepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela 49½—50 cr. transito, mijlociă grea dela 49½—50 cr. transito. uşóră dela 50—50½ cr. Porcĭ îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriţĭ la gară cu 4½.

Bursa din Bucurescĭ din 12 Aug.

Valorĭ	%	se cump
Rentă română perpetuă 1875	5%	100.—
Renta română amortisabilă	5%	99.¼
dtto	4%	84.—
Renta rom. (rurale convertite)	6%	101.—
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	4%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescĭ	5%	—.—
idem idem din 1884	5%	93.¾
idem idem din 1890	5%	95.¼
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	—.—
idem idem	5%	98. -
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	102.½
idem idem	6%	101.½
idem idem	5%	94.10
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ	5%	85.¾
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr v. N.	276.—
Banca Naţion. ult. div. 83.—	500	1545.—
Dacia-România ult. div. 30 lei	200	390.—
Naţionala de asig. ult. div. 32 lei	200	—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 15.—	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	250	.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 15 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
Agio în Bursă	—	
Rubla de hârtie	—	
Banca Naţion. a României	—	
Scompt.	5%	
Avansurĭ pe efecte	6%	
vansurĭ pe Lingourĭ	6%	

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

din 15 Augustŭ st. n. 1891.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9.36	9.40
Argintŭ românescŭ	9 30	9.35
Napoleon-d'orĭ	9.36	9.40
Lire turcescĭ	10.48	10.53
Imperialĭ	9.46	9 51
Galbinĭ	5.40	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%	101.—	—.—
" " " 5%	99.50	100.—
Ruble rusescĭ	124.—	125.—
Mărcĭ germane	57.80	58.05

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 14 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	104.10
Renta de hârtiă 5%	101.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.75
dto argintŭ	99.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.80
Bonurĭ rurale ungare	91.40
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.25
Renta de hârtiă austriacă	92 10
Renta de aurŭ austriacă	111 75
Losurĭ din 1860	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1021.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	332.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	285.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.60
Napoleon-d'orĭ	9.40
Mărcĭ 100 imp. germane	58.05
Londra 10 Livres sterlinge	118 05

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Nr 612—1891 645,1

PUBLICAŢIUNE

Joi în 27 Augustŭ n. c. 1891 se va face în oficiolatulŭ orăşenescŭ economicŭ pertractarea de oferte în scrisŭ, pentru predarea lucrărilorŭ de adoptaţiune dela cafenéua orăşenéscă de pe promenada de josŭ, calculate la suma de 5042 fl. 43 cr. la aceia, carĭ vorŭ cere mai puţinŭ.

Doritorii au sĕ-şĭ aştérnă ofertele lorŭ în scrisŭ, sigilate, cu timbru de 50 cr. şi provĕdute cu unŭ vadiu de 5% din suma de construcţiune, până la 12 óre a dilei fixate la oficiolatulŭ orăşenescŭ economicŭ.

Ofertele vorŭ avé sĕ conţină suma de construcţiune în cifre şi litere esactŭ şi lămuritŭ precum şi declaraţiunea oferentului, că 'i suntŭ cunoscute condiţiunile de ofertă şi că se supune lorŭ.

Condiţiunile mai detailate de ofertă, precum şi planulŭ şi costulŭ lorŭ se vorŭ puté vedé până în diua de 27 Augustŭ a. c. în órele obicĭnuite de oficiu, în cancelaria oficiolatului orăşenescŭ economicŭ strada Porţii Nr. 63 etagiulŭ II.

Braşovŭ, în 12 Augustŭ 1891.

Oficiolatulŭ orăşenescŭ economicŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5 51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8 45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9 18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mező-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5 46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2 19
Vinţ. de josŭ	4.09		2 36
Şibotŭ	4.52		3 03
Orăştia	4 55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5 17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5 53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9 44	5 14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hategŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8 36	1.54	8 25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9 30	2.30	8 50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budetelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R. săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnézĕ órele de nópte.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste

von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter (18 Qual.) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.) **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Turnătoria de ferŭ şi fabrica de maşinĭ a lui SCHLICK

SOCIETATE PE ACŢII IN BUDAPESTA.

FABRICA ŞI BIROULŬ CENTRALŬ: **VI., Külsö vácz-út 1696/99,**

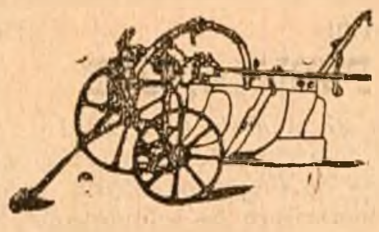
BIROULU ÎN ORAŞŬ ŞI DEPOSITULŬ **VI., Podmaniczky-utcza 14,**

Recomandă escelentŭ construatele

Garniturĭ de treieratŭ cu aburŭ şi cu vêrtejŭ (Göpel),

precum şi cu mai multe din cele mai marĭ premii distinsele

Pluguri patent. ale lui SCHLICK cu 2 şi 3 brazde,

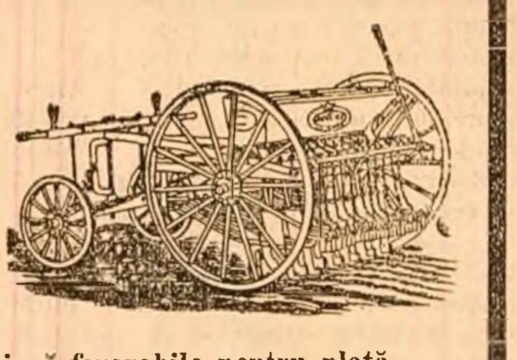

Pluguri Rayol patent.,

Plugurĭ-Rayol, Plugurĭ originale ale lui **Schlick** şi plugurĭ **Vidats** pentru o brazdă, unelte pentru lucrarea pămêntului, grape şi spărgĕtorĭ de bulgărĭ.

534,24--19

Maşinĭ de semănatŭ în rândurĭ „HALADAS", patentate ale lui Schlick.

Mai departe s'află în depositŭ **morĭ pentru curăţitulŭ cerealelorŭ** (sistemŭ Baker şi Vidats), **maşinĭ pentru prepararea nutreţului, batóze de porumbŭ** (cucuruzŭ), **morĭ pentru uruitŭ, morĭ de uruială** cu putere de aburŭ **„Hungaria"** patent. lui Jokáy, **morĭ de măcinatŭ** şi **instalaţiunĭ pentru morĭ de uleiu.**

Maşinĭ originale americane de **seceratŭ şi legatŭ snopii, maşinĭ de cositŭ érba, căi ferate pentru câmpŭ** etc.

Preţurile cele mai eftine. — Condiţiunĭ favorabile pentru plată.

Preţurĭ-curente la cerere gratis şi franco.

643,3—3

CONCURS.

Devenindŭ postulŭ de învĕţătorŭ la şcóla reuniunii grăniţĕrescĭ din fostulŭ regimentŭ românŭ I. în Baru-mare, cottulŭ Hunedórei, eventualŭ şi Mărginenĭ, cottulŭ Făgăraşului, vacantŭ, se escrie prin acésta concursŭ.

Emolumentele împreunate cu fie-care din aceste posturĭ suntŭ:

1. Salarŭ de 300 fl. v. a.
2. Cvartirŭ în edificiulŭ şcólei.
3. Lemnele de focŭ trebuinciόse.

Suplicele instruate conformŭ legilorŭ şcolare esistente suntŭ de a se înainta pănă în **26 l. c. n.** la

Comitetulŭ administratorŭ de fondulŭ şi şcólele de reuniune grăniţĕrescĭ din fostulŭ reg. rom. I.

Ajutorŭ grabnicŭ şi sigurŭ

pentru

SUFERINŢE DE STOMACHŬ ŞI URMĂRILE ACESTORA!!

Mijloculŭ celŭ mai bunŭ şi eficace pentru mănţinerea sănătăţii, curăţirea sucurilorŭ precum şi a sângelui şi pentru promovarea unei mistuirĭ bune este deja pretutindenea cunoscutulŭ şi plăcutulŭ

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam".

Acestŭ balsamŭ preparatŭ cu îngrijire din **erburile alpine cele mai bune şi tămăduitóre** se dovedesce ca fórte folositorŭ în contra tuturorŭ **greutăţilorŭ de mistuire cârcei de stomachŭ, lipsa de apetitŭ, rîgăelei, congestiunilorŭ, haemorhoidelorŭ** etc. etc. In urma eficacităţii sale a devenitŭ acestŭ balsamŭ acum unŭ sigurŭ şi doveditŭ **medicamentŭ de casă poporalŭ.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisorĭ de recunoscinţă stau la disposiţiă!

FIŢĬ ATENŢĬ!!!

Spre a evita înşelătorii, facŭ pe fiecine atentŭ, că fiecare sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam,** care singurŭ numai de mine este preparatŭ după receta originală, este învĕlită în hârtiă grósă albastră, care pórtă în lungulŭ ei înscripţia: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler", B. Fragner, Prag, 205—3" în limba germană, boemă. ungară şi franceză, şi carĭ suntŭ provĕdute cu alăturata marcă a fabricei luată sub scutulŭ legalŭ.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilŭ se póte procura numai în

Depositulŭ principalŭ alŭ producĕtorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler"

Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tóte farmaciile din **Braşovŭ**, precum şi tóte farmaciile mai marĭ din monarchia Austro-uugară au deposite din acestŭ balsamŭ de vieţă.

Totŭ de acolo se póte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unŭ medicamentŭ sigurŭ şi prin mii de scrisorĭ de mulţămire recunoscutŭ în contra tuturorŭ inflamaţiunilorŭ, rănilorŭ şi umflăturilorŭ.

Acésta se 'ntrebuinţéză cu succesŭ sigurŭ la inflamaţiunĭ. la stagnaţiunea laptelui şi întărirea ţîţelorŭ cu ocasiunea înţĕrcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturĭ la unghe, la panariţii [ulceraţiunĭ la degete, la întăriturĭ, umflăturĭ, tumórea glandulelorŭ limfatice, lipome etc. — Tóte inflamaţiunile, umflăturĭ, întăriturĭ se vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ; la casurĭ însĕ, unde s'a formatŭ deja puroiu absórbe buba şi o vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ fără durerĭ.

In cutióre à 25 şi 35 cr.

FIŢĬ ATENŢĬ!

De órcce alifia de casă universală de Praga se imitéză fórte desŭ, facŭ pe fiecine atentŭ, ca singurŭ numai la mine se preparéză după receta originală. Acésta este numai atuncĭ veritabilă. decă cutiórele din metalŭ galbinŭ, în carĭ se pune, suntŭ înfăşurate în hârtiă roşiă pe care s'află tipărită în 9 limbĭ esplicaţiunea cum se se întrebuinţeze. împachetate şi în cartóne vinete — carĭ suntŭ provĕdute cu marca fabricei de mai susŭ.

Balsamŭ pentru audŭ.

(Gehör-Balsam)

Celŭ mai probatŭ şi prin multe încercărĭ celŭ mai temeinicŭ medicamentŭ pentru vindecarea audului greu si spre redobêndirea audului perdutŭ. **1 Flacon 1 fl.**

603,26—6

Se caută o

MENAGERĂ

(GĂZDÓIĂ)

pentru institutulŭ **„Maria-Dómna"** în Iaşĭ, care se scie românesce şi a scrie.

A se adresa la Direcţia Institutului.

644,3—1

‚THE MUTUAL',

Societate de asigurare pe vieţă dela New-York.

Curatŭ reciprocă, fără acţionarĭ.

Infiinţată 1848.

este cea mai avută şi cea mai avantagiósă societate de asigurare pe vieţă din lume şi **oferă siguranţa cea mai mare.**

Fondulŭ totalŭ de garanţă la 1 Ianuarie 1891:

☞ **Peste 367 milióne florinĭ.**

Dela înfiinţare s'a plătitŭ posesorilorŭ de polise:

☞ **Peste 760 milióne florinĭ,**

dintre carĭ cade singurŭ asupra câştigurilorŭ aprópe

☞ **210 milióne florinĭ.**

Câtŭ de marĭ avantage oferă o asigurare la „The Mutual", arată resultatulŭ polisei de mai josŭ desluşite, la care după espirarea asigurărei, **câştigurile** a ajunsŭ aprópe suma asigurată. Polisa Nr. 27,'28 (nu tontină)

Suma asigurată	Dolarĭ 2,000.—
Câştigurĭ adunate. . . .	„ 1,826.—
Plătită în Martie 1891 cu	Dolarĭ 3,826.—
Plata totală a premielorŭ a fostŭ de	„ 1,549.76
Prin urmare câştig curatŭ	Dolarĭ 2,276.24

Polisele dela **„The Mutual"** suntŭ după doi anĭ neatacabile, şi după 3 anĭ nu'şĭ mai perdŭ valórea. Risiculŭ pentru casŭ de resboiu se primesce cu condiţiunĭ fórte favorabile (mai adeseorĭ gratisŭ). **Asigurărĭ de rentă cu deosebire avantagióse.** Pentru informaţiunĭ esacte, sĕu pentru primirea de agenturĭ a se adresa la

General-Direktion für die Länder der ungar. Krone,

625,6—2

Budapest, Bécsi-utcza 5.

O singură încercare va convinge pe fiă-care, că

este în adevĕrŭ celŭ mai escelentŭ în contra insectelorŭ,

find-că — nu mai e unŭ alŭ doilea mijlocŭ ca acesta — cu o putere şi o iuţélă de necredutŭ stêrpesce cu totulŭ „orĭ-ce" insecte.

Cea mai bună întrebuinţare se face prin împroşcare cu unŭ „Zacherlin-Sparer" suprapusŭ.

Nu trebue se se confunde Zacherlinulŭ cu obicĭnuitulŭ prafŭ de insecte, find-că Zacherlinulŭ este o specialitate propria, care nu esistă nicăirĭ, decâtŭ în

sticle pecetluite cu numele I. ZACHERL.

Cine cere aşadéră Zacherlin, şi va căpĕta în locŭ de acesta unŭ prafŭ în cutii de cartonŭ, acela de bună sémă va fi înşelatŭ.—Veritabilŭ

Se află de vêndare în **Braşovŭ** *la Domnii:*

I. L. & A. Hesshaimer.	Iulius Müller	Emil Jekelius, farmacia
Heinrich Zintz.	Karl Schuster	I. Roth, farmacia.
Dimitrie Eremia Nepoţii.	Teutsch & Tartler	Heinrich G. Obert, farmacia.
Emill Porr.	N. Grădinar	Ioh. Lerchenfeld
Karl Harth	Ed. Kugler, farmacia	Samuel Mark.
Karl Irk	Karl Töpfner	Heinrich Wagner.
Franz Kellemen, farmacia.	Iulius Hornung, farmacia.	

In **Făgăraşŭ** la Domnii:

Rich. Gleim, farmacia	I. Iarosch	Gr. Schenk
M. A. Gräser „	Heinrich Schul	Ios. Hammer.

In **Cohalmŭ** la Domnii Ernst Wolff, Sam. Nagelschmidts Erben.

In **Şercaia** „ „ F. Schnell.

Mai departe se află deposite de „Zacherlin" veritabilŭ în tote locurile acolo, unde se află afişate placate.